

Република Србија
ГРАД НИШ
ГРАДСКО ВЕЋЕ

На основу члана 56. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“ број 88/2008, 148/16 и 18/2019), члана 72. Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“ број 1/13, 95/2016, 98/2016 и 124/2016, 144/2016 и 117/2020) и члана 12. Правилника о поступку припреме, израде и доставе материјала („Службени лист Града Ниша“ број 125/2008),

Градско веће Града Ниша, на седници од 02.06.2021. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е

I Утврђује се Предлог програма локалног економског развоја Града Ниша за 2021. годину.

II Предлог програма локалног економског развоја Града Ниша за 2021. годину доставља се председнику Скупштине Града ради увршћивања у дневни ред седнице Скупштине Града.

III За представнике предлагача по овом предлогу на седници Скупштине Града Ниша одређују се Душан Радивојевић, директор Канцеларије за локални економски развој.

Број: 639-1/2021-03

Датум: 02.06.2021. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИЦА

Драгана Сотировски

**ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА
ГРАДА НИША ЗА 2021. ГОДИНУ**

Н А Ц Р Т

мај, 2021. године

САДРЖАЈ

I УВОД	4
1.1. Правни основ	5
1.2. Стратешки оквир	7
1.3. Циљеви Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2021. годину	7
1.4. Резултати спроведених мера за субвенционисање привредних субјеката кроз Програм локалног економског развоја Града Ниша у 2019. години	8
☐ Мера подршке за ММСПП у циљу унапређења конкурентности.....	9
☐ Мера подршке за ММСПП, за пројекте сарадње са научно-образовним институцијама, иновационим организацијама и удружењима	10
II АНАЛИЗА СТАЊА	10
2.1. Основни подаци о граду	10
2.2. Тренутно стање привреде града Ниша.....	11
2.3. Стање на тржишту рада	13
III НАЧИН ДОНОШЕЊА И СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА	25
3.1. Припрема.....	25
3.2. Спровођење.....	26
IV МЕРЕ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2021. ГОДИНУ	26
4.1. Подстицање конкурентности локалне самоуправе.....	26
4.1.1. Мера подстицања конкурентности ММСПП у виду државне помоћи мале вредности.....	26
☐ Подршка за ММСПП у циљу унапређења конкурентности	27
☐ Унапређење доступности финансирања.....	27
4.1.2. Организација Форума напредних технологија (ФНТ).....	28
4.1.3. Додела награда најуспешнијим привредним субјектима са територије града Ниша	29
4.1.4. Инвестиција у јачање капацитета индустрије напредних технологија	30
Научно технолошки парк Ниш	30
4.1.5. Цертификација Града Ниша - BFC SEE програм	31
4.1.6. Подршка социо-економској стабилности у региону Западног Балкана.....	33
4.1.7. Клер као јавно тело.....	33

4.1.8. Инфраструктурни пројекти које реализује Канцеларија за локални економски развој.....	34
Приоритетни инфраструктурни пројекти у 2021. години:	34
4.1.9. Развојни домаћи и међународни пројекти	51
4.1.10. Промоција расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања.....	62
4.1.12. Подстицање развоја пољопривреде	64
4.1.13. Нефинансијска подршка почетницима у пословању	65
4.2. Подстицање запошљавања	65
4.2.1. Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. године	65
4.2.2. Мере Националне службе за запошљавање које Филијала Ниш спроводи на територији Града Ниша.....	67
4.3. Привлачење инвестиција.....	68
4.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша.....	69
4.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак резмене непокретности	73
4.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања	76
4.3.4. Директне инвестиције	78
V СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА.....	89
VI ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПРОГРАМА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ЗА 2021. ГОДИНУ	89
6.1. Подстицање конкурентности	90
6.2. Подстицање запошљавања	90
6.3. Привлачење инвестиција.....	91

На основу члана 20. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр.129/2007, 83/2014 – др. закон, 101/2016 – др. закон и 47/2018), члана 11. и члана 17. Закона о улагањима ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) и члана 21. и 37. тачка 7. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр. 88/2008, 143/2016 и 18/2019), Скупштина Града Ниша, на седници одржаној дана _____ 2021. године, доноси

ПРОГРАМ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2021. ГОДИНУ

I УВОД

Локални економски развој представља потребу и развојни приоритет сваког града. У питању је дефинисани процес у коме јавни и приватни сектор заједнички препознају проблеме у привредном, локалном и ширем окружењу и спроводе политику и програме који утичу на уочене проблеме. Циљ ових активности је привредно конкурентнија и јача локална заједница и стварање бољих услова за развој привреде и економски раст, запошљавање, промоцију локалних услуга према привреди, уклањање баријера за пословање на локалном нивоу, унапређење сарадње локалне самоуправе са привредом, брендирање и боље позиционирање града и генерално унапређење животног стандарда становника локалне заједнице.

Доношење Програма локалног економског развоја обавеза је локалне самоуправе на основу законске регулативе, као и дефинисаних стратешких циљева утврђених Планом развоја града Ниша за период 2021-2027. године (Службени лист Града Ниша бр. 36/2021), који је кровни стратешко-развојни документ. Услед епидемије изазване вирусом covid-19 у току 2020. године мере подршке привреди кроз ПЛЕР нису реализоване иако су биле предвиђене, а средства опредељена. Намера Града Ниша је да у овој години покуша да ублажи последице кризе изазване вирусом covid-19 код нишких микро, малих и средњих предузећа управо кроз реализацију мера подршке коју дефинише Програм локалног економског развоја.

На основу Закона о улагањима, Канцеларија за локални економски развој (у даљем тексту Канцеларија) обавља послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима. Канцеларија обавља стручне послове у вези са унапређењем локалног економског развоја, подршком улагањима, активностима за локалну развојну политику, привлачењем улагања и подршком постојећим улагањима, подршком процесу реализације улагања, припремом и спровођењем Програма локалног економског развоја Града и Локалног акционог плана запошљавања, унапређењем стандарда повољног пословног окружења, руковођењем процесима стратешког планирања развоја Града, припремом Програма изградње и Програма одржавања, у делу који се односи на унапређење пословне инфраструктуре, као и припремом и спровођењем развојних и инвестиционих пројеката, подршком партнерствима кроз институционалну сарадњу на свим нивоима, спровођењем пројеката јавно - приватног партнерства Града Ниша,

идентификацијом извора финансирања, имплементацијом пројеката и развојних програма Града и др.

Изради Програма локалног економског развоја града Ниша за 2021. годину претходи неколико битних корака. Канцеларија за локални економски развој најпре организује јавну расправу о Нацрту Програма локалног економског развоја града Ниша за 2021. годину са јавном трибином, којој присуствују привредни субјекти Града, представници Привредно-економског савета, удружења, организација цивилног друштва, Универзитета. Сви они имају прилику и могућност да дају конкретне предлоге, примедбе и сугестије на Нацрт Програма. Након израде коначног Нацрта Програма, позитивно мишљење – сугестије на Нацрт даје и Привредно-економски савет Града Ниша.

Сагласност на Нацрт Програма даје и Управа за финансије. Након свега, Скупштина Града усваја Програм локалног економског развоја града Ниша за 2021. годину.

Овим Програмом, кроз мере подстицања конкурентности, подстицања запошљавања и привлачења инвестиција, биће додељена средства у складу са Законом о контроли државне помоћи ("Службени гласник РС", бр. 73/2019). Свака додела државне помоћи биће пријављена у регистар државне помоћи, што је обавеза прописана чланом 48 Закона о контроли државне помоћи. За мере за које се додељује државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ), биће примењивана Уредба о правилима за доделу државне помоћи ("Службени гласник РС", бр.13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014).

1.1. Правни основ

Правни основ за доношење Програма локалног економског развоја за 2021. годину садржан је у Закону о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр.129/2007, 83/2014 – др.закон, 101/2016 – др.закон и 47/2018). У члану 20. став 1. тачка 7. наводи се да општина/Град, преко својих органа, у складу са Уставом и законом, доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Чланом 11. Закона о улагањима, став 2. ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) прописано је да је улагање од посебног значаја улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума. Чланом 11. Закона о улагањима, став 3 ("Службени гласник РС", бр. 89/2015 и 95/2018) прописано је да Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе доноси различите шеме државне помоћи према којима се ближе одређују критеријуми за доделу подстицаја. Такође, одредбама члана 17 овог закона прописано је да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног

пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Статутом Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр. 88/2008, 143/2016 и 18/2019) чланом 21. став 1. тачка 7. дефинисано је да Град Ниш доноси и реализује програме за подстицање локалног економског развоја, предузима активности за одржавање постојећих и привлачење нових инвестиција и унапређује опште услове пословања.

Законом о контроли државне помоћи ("Службени гласник РС", бр. 73/2019) уређују се општи услови и поступак контроле државне помоћи у циљу заштите конкуренције на тржишту, применом начела тржишне економије и подстицањем привредног развоја. Чланом 3. став 1. овог закона прописано је, између осталог, да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. Став 3. истог члана овог Закона каже да је индивидуална државна помоћ она помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику или помоћ индивидуалном кориснику која се додељује на основу шеме државне помоћи а за коју постоји обавеза пријаве на основу овог закона. Члан 4. став 1. Закона о контроли државне помоћи прописује да је давалац државне помоћи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајне или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику.

Чланом 8. став 1. и 2. овог закона прописано је да је помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ) помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између РС и земаља чланица ЕУ, као и да се не пријављује Комисији за контролу државне помоћи, већ да одлуку о додели доноси давалац *de minimis* помоћи који Комисију обавештава о додељеној *de minimis* помоћи. Став 3 истог члана каже да Влада ближе уређује правила и услове за доделу *de minimis* помоћи, горњу границу износа, кумулацију, као и обавезе давалаца и корисника *de minimis* помоћи што је ближе уређено Уредбом о правилима и условима за доделу државне помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи), (Службени гласник РС“, бр.23/2021). Чланом 48. Закона о контроли државне помоћи предвиђено је да Комисија за контролу државне помоћи, води регистар државне помоћи за коју постоји обавеза пријаве. Регистар, по ставу 3. члана 48. представља јединствену електронску базу података.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Службени лист Града Ниша", бр. 114/2020), чланом 2. је уређен делокруг рада Канцеларије а тиче се унапређења локалног економског развоја.

Правилником о стандардима повољног пословног окружења у јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 33/2016), у члану 2. утврђени су критеријуми које локалне самоуправе морају да испуне у циљу развоја и унапређења подстицајног амбијента на локалном нивоу, привлачења и заштите улагања, ефикасне реализације инвестиционих пројеката, као и олакшавања пословања привредних субјеката

1.2. Стратешки оквир

Најзначајнији документ, коришћен приликом израде Програма локалног економског развоја је План развоја Града Ниша за период 2021-2027. године („Службени лист Града Ниша“, бр. 36/2021), који представља дугорочни плански документ најширег обухвата и највишег значаја, који садржи преглед и анализу постојећег стања, визију односно жељено стање, приоритетне циљеве развоја који се желе постићи, као и преглед и кратак опис одговарајућих мера, које се даље разрађују средњорочним планом јединице локалне самоуправе.

Приликом израде Плана развоја Града Ниша за период 2021-2027. године водило се рачуна о његовој усклађености са планским документима донетим на републичком нивоу.

Развојни правац-економски развој се односи на унапређење пословног окружења и конкурентност привреде, засноване на знању и иновацијама. Циљ развојног правца је створити услове за отварање нових радних места, креирање финансијских могућности за развој предузетништва, логистике, привлачење инвестиција, оптималну индустријску алокацију, унапређење односа и стварање услова за повећање активности локалне пословне заједнице, као и стварање услова за креирање нових компанија у високо профитабилним областима индустрије 4.0.

Приоритетни циљеви у оквиру овог правца, који ће се остваривати реализацијом одговарајућих мера, су:

- 1.1. Унапређење пословног окружења и конкурентности привреде Града Ниша,
- 1.2. Град Ниш је препознат као центар технолошког предузетништва који подстиче развој привреде, заснованог на знању и иновацијама,
- 1.3. Конкурентна пољопривреда и достојанствен квалитет живота у руралним срединама,
- 1.4. Унапређење и промоција туристичке понуде и потенцијала Града Ниша.

Од посебног значаја за израду Програма локалног економског развоја су:

Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (Сл.гл.РС, бр. 30/18),

Национална стратегија за младе за период од 2021. до 2025.године (Сл.гл. РС, бр. 22/2015),

Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период од 2021. до 2023. године. („Службени лист Града Ниша“, бр. 34/2021).

1.3. Циљеви Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2021. годину

Општи циљ овог Програма је допринос економском развоју града Ниша и стварање повољног пословног окружења.

Специфични циљеви овог Програма су:

- јачање конкурентности нишке привреде;

- стварање услова за оснивање нових предузећа и проширење капацитета постојећих, отварање нових радних места и стварање нових производа креирањем локалног финансијског и административног оквира за доделу подстицаја;
- позиционирање Ниша као стартап дестинације базиране на иновацијама, кроз развој програма подршке – финансијске и нефинансијске – за покретање бизниса, унапређење подршке и креирање адекватних програма за повећање одрживости стартап компанија и промоцију Ниша као стартап дестинације;
- креирање механизма за умрежавање пословног сектора са научноистраживачким, у циљу развоја производа и услуга заснованих на знању;
- подршка женском предузетништву;
- подршка технолошким парковима, coworking просторима, хабовима и инкубатрима у развоју иновационог екосистема
- повећање запослености унапређењем пословања и стицањем практичних знања и вештина за самосталан рад, нарочито младих људи и теже запошљивих;
- привлачење инвестиција;
- јачање иницијатива територијалног маркетинга ради побољшања имиџа Града као привредног центра.

1.4. Резултати спроведених мера за субвенционисање привредних субјеката кроз Програм локалног економског развоја Града Ниша у 2019. години

За спровођење Програма локалног економског развоја Града Ниша за 2017., 2018. као и за 2019. и 2020. годину била је надлежна Канцеларија за локални економски развој. Услед епидемије вируса COVID-19 мере предвиђене ПЛЕР-ом за 2020. нису реализоване, а програмима за 2017., 2018. и 2019. биле су предвиђене три групе мера:

- Подстицање конкурентности
- Подстицање запошљавања
- Привлачење инвестиција

Мере субвенције привредним субјектима биле су обухваћене првом групом - подстицање конкурентности.

Први пут током 2017. године Град Ниш је, кроз Програм локалног економског развоја (ПЛЕР), пружио подршку великом броју ММСПП кроз неколико мера. Укупна средства предвиђена ПЛЕР-ом у 2017. години су била 18.000.000,00 динара.

Одлуком о буџету за 2018. годину било је предвиђено укупно 40.000.000,00 динара за директну подршку ММСПП кроз мере ПЛЕР-а а убухваћено је око 300 привредних субјеката.

У 2019. години, након контактирања и прикупљања података од екстерних субјеката и анализе стања у привреди, урађен је Нацрт програма који је дат на разматрање Привредно економском савету Града Ниша. Привредно-економски савет дао је позитивно мишљење на овај документ. Сагласност на Нацрт програма добијена је и од стране ГУ - Секретаријата за финансије а Нацрт је достављен на увид и Комисији за контролу државне

помоћи Републике Србије, након чега је Скупштина Града Ниша 16. августа 2019. године усвојила Програм локалног економског развоја Града Ниша за 2019. годину.

У сврху **унапређења конкурентности**, Град Ниш је расписао два јавна позива за доделу бесповратних средстава за три различите мере за које је било укупно предвиђено 39.000.000,00 динара.

У оквиру мере **унапређење доступности финансирања** упућен је јавни позив банкама заинтересованим за краткорочно кредитирање привредних субјеката са територије Града Ниша, уз учешће Града Ниша у субвенционисању камате. По обављеном позиву, Комисија за доделу финансијских средстава, коју је формирао Градоначелник Града Ниша, утврдила је да је понуда коју је доставила Банка Интеза а.д. Београд била најповољнија. Корисници кредитних средстава била су микро, мала и средња предузећа и предузетници, а намена је била за: трошкове набавке машина и опреме, осавремењивање процеса производње, стабилизацију производње, инвестирање у нова савремена средства за рад и производњу, изградњу и реконструкцију и адаптацију пословног простора. Минимални износ кредита за који је субвенционисана камата био је 100.000,00 динара, а максимални износ 1.500.000,00 динара.

Средства којима је Град Ниш субвенционисао камату на додељене кредите износила су 4.872.472,46 динара. Укупно 146 привредних субјеката добило је кредитна средства а банка је пласирала кредите у износу од 161,871,439 динара.

У сврху подстицања конкурентности ММСПП, Град Ниш је расписао јавни позив за доделу бесповратних средстава ММСПП за две различите мере. Обе мере реализоване су као државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ), а за ове мере укупно је утрошено 34.085.028,37 динара предвиђених ПЛЕР-ом, при чему је 110 привредних субјеката добило подстицајна средства. Јавни позив се односио на следеће мере:

- **Мера подршке за ММСПП у циљу унапређења конкурентности**

Мера представља помоћ микро, малим и средњим предузећима и предузетницима (ММСПП), који нису у тешкоћама и регистровани су на територији Града Ниша, у циљу јачања конкурентности њихових производа и стварања боље позиције на тржишту.

По посебним критеријумима, средства су додељена и привредним субјектима који користе услуге Start up центра и свих coworking простора са територије Града Ниша.

Мера се реализовала спровођењем једне од следећих активности:

- организовани или индивидуални наступ на сајму или посета сајму;
- уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда, сертификација, ресертификација) и обележавање производа „СЕ“ знаком; 20
- набавка нове опреме и/или машине, делова за машину или специјализованих алата;
- електронска презентација предузећа;
- тестирање нових производа;
- побољшање постојећих и развој нових производа/услуга.

Средства су додељена за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а са ограничењем на износ до 300.000,00 динара по привредном субјекту. За ову меру бесповратна средства је добило укупно 96 привредних субјеката у укупном износу од 23.478.170,73 динара.

- **Мера подршке за ММСПП, за пројекте сарадње са научно-образовним институцијама, иновационим организацијама и удружењима**

Мера се спроводи у циљу унапређења сарадње између ММСПП и научно-образовних институција, иновационих организација, регистрованих по Закону о иновационој делатности и удружења.

Средства су додељивана у износу до 800.000,00 динара без ПДВ-а по одабраном кориснику за унапређење производних процеса и процедура кроз имплементацију научних достигнућа намењених ММСПП. Носиоци пројектних активности морала су бити ММСПП а партнери на пројекту научно-образовне институције, иновационе организације, удружења, регистровани на територији Града Ниша.

Мера је реализована кроз две компоненте:

Компонента 1: Реализација пројеката којима су непосредније повезани привреда, са најмање три привредна субјекта и једна научно-образовна институција, као обавезан партнер, односно регистрована иновациона организација, док су партнери могла бити и удружења, оријентисана на подршку ММСПП.

Компонента 2: Организација међународне манифестације привредно-туристичког карактера и/или групне посете манифестацијама у иностранству, са циљем да се промовишу привредно-туристички потенцијали Града Ниша.

Партнери на пројекту су удружења, оријентисана на подршку ММСПП.

Укупан износ средстава за ове две компоненте износио је 10.606.857,64 динара. Бесповратна средства добило је 14 привредних субјеката. Подржано је 14 пројеката и у ову сарадњу укључено је око 50 ММСПП, као и факултети: Електронски, Машински и Економски, Нишки кластер напредних технологија, Центар за перманентну едукацију Ниш, Иновациони центар напредних технологија, Start up центар Ниш, Центар за виноградарство и воћарство и 9 удружења.

II АНАЛИЗА СТАЊА

2.1. Основни подаци о граду

Ниш је по броју становника трећи град у Србији. Смештен на Нишави, недалеко од њеног ушћа у Јужну Мораву, заузима површину од око 597 km². Ниш је административни и регионални центар Југоисточне Србије, организован тако да има пет градских општина: Медијану, Палилулу, Црвени Крст, Пантелеј и Нишку Бању. Важан је привредни, универзитетски, културни, здравствени, спортски и туристички центар. Важну предност Града представља и нишки Универзитет са 14 факултета и око 24.500

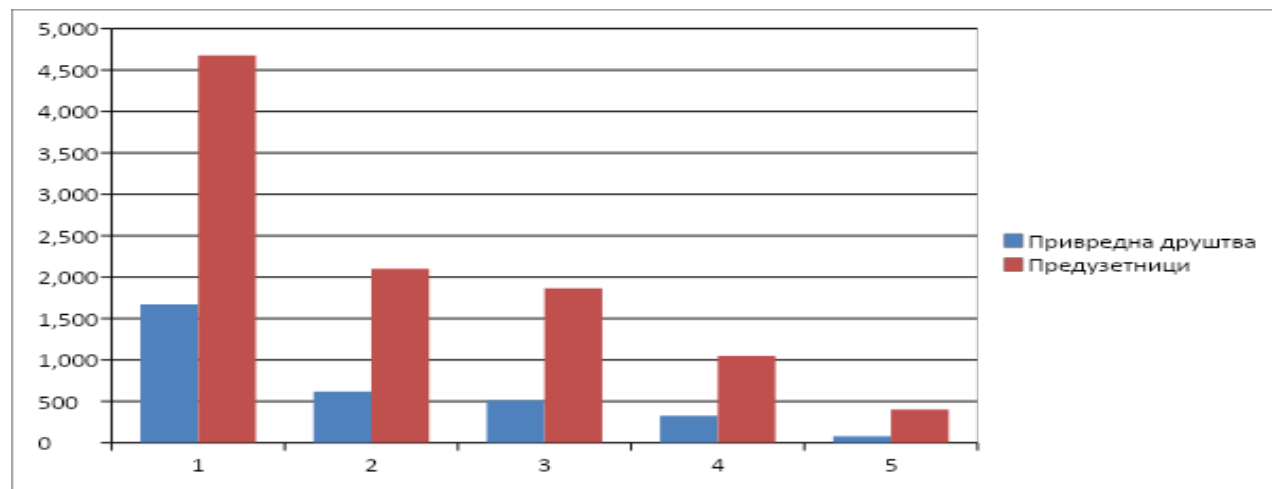
студената, као и 18 средњих школа. Географски положај и саобраћајна инфраструктура чине Град Ниш раскрсницом копненог и ваздушног саобраћаја Балкана и значајном тачком коридора европског саобраћаја – Коридор 10 (пут и пруга). Томе значајно доприноси међународни аеродром „Константин Велики“, други по величини путни и карго аеродром у Србији.

Према последњем попису становништва из 2011. године, на подручју града Ниша живи 260.237 становника.

2.2. Тренутно стање привреде града Ниша

Према подацима Агенције за привредне регистре, у Нишу је 2020. године укупно пословало 10 094 предузетника и 3.410 привредних друштава (ПД), у чијој структури преовлађују микро предузећа.

Територија	Предузетници	Привредна друштва
Град Ниш	10.094	3.410
Градске општине		
Медијана	4.678	1.671
Палилула	2.100	618
Пантелеј	1.864	512
Црвени Крст	1.050	327
Нишка Бања	402	79
Град Ниш	/	203

Предност Ниша представља континуирано настојање локалне заједнице да постојеће расположиве инфраструктурно опремљене гринфилд и браунфилд локације увећа и опреми нове просторе за будуће инвеститоре. Такође, дуга индустријска традиција Ниша, која обезбеђује стручне и квалификоване људске ресурсе у областима индустријске

производње, при чему су приоритетне: прехранбена, информационе технологије, електро, машинска и логистика, као и рециклажа, која је директни добављач сировина за машинску и електро индустрију, значајна је предност Ниша. Идентификовани сектори имају највише потенцијала за интензиван развој, највећу додату вредност, највећи потенцијал за извоз и нове инвестиције, као и потенцијал да покрену одрживи раст и развој привреде.

Аеродром „Константин Велики“ званично је добио Сертификат аеродрома од стране Директората цивилног ваздухопловства РС, што значи да испуњава све услове за управљање аеродромом у складу са најновијим прописима РС и Уредбом ЕУ Комисије и сврстао се у групу европских аеродрома који испуњавају највише оперативне и организационе стандарде, као и стандарде из области безбедности ваздушног саобраћаја.

Из године у годину услуге нишког аеродрома користи све већи број путника. Тако је у 2018. години услуге Аеродрома „Константин Велики“ користило је 351.581 путника, што га сврстава у "Групу 4" (аеродроми до 5 милиона путника годишње), и то на друго место.

У 2019. години било је 422.255 путника, што представља раст од 20,1% у односу на 2018. годину. Остварено је 1967 летова што је више за 39,1% у односу на 2018.годину, када је остварено 1.417 летова.

У току 2020. године број путника у ваздушном саобраћају, према подацима ЈП Аеродроми Србије“ д.о.о. Ниш – Аеродром Константин Велики Ниш.који су користили услуге овог аеродрома био је 154.233.

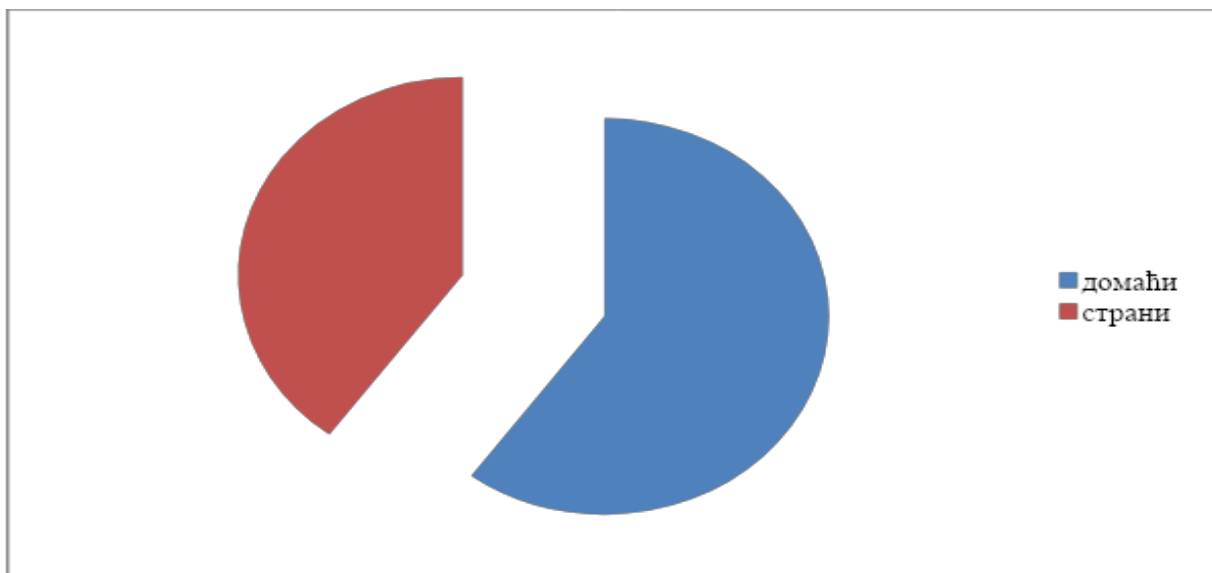
Епидемија вируса ковид велики утицај има и на туризам, Немогућност да се путује, осетно је утицала на смањење броја туриста који су посетили Ниш у току прошле године. Од 46.455 туриста, 25.438 су гости из осталих делова Србије. Укупно је остварено 92.638 ноћења. Страни туристи остварили су 36.949, а домаћи 55.689.

Просечан број ноћења укупног броја туриста за посматрани период је 2,0 по госту.

Раст туристичког промета у претходним годинама најбољи је показатељ успеха интензивног рада на промоцији Града на кључним тржиштима: у Бугарској, Грчкој, Кини, Немачкој, Румунији, Турској и Словенији, одакле нам, према подацима Туристичке организације Ниша и долази највећи број туриста. Верујемо да ће, са стабилизацијом епидемиолошке ситуације, Ниш опет нити једна од најпосећенијих туристичких дестинација у Србији, не само у летњој сезони, када има највише садржаја за посетиоце, већ и у раздобљима пред и постсезоне.

Табела: ТУРИСТИЧКИ ПРОМЕТ У ГРАДУ НИШУ

	Туристи ¹⁾			Ноћења туриста ¹⁾			Просечан број ноћења туриста		
	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни	укупно	домаћи	страни
2020	46.455	25.438	21.017	92.638	55.689	36.949	2,0	2,2	1,8

¹⁾ *Извор података: Републички завод за статистику Републике Србије, Саопштење УТ10, број 24 од 29.01.2021. године, Туристички промет – децембар 2020., Претходни резултати.*

2.3. Стање на тржишту рада

Регистрована запосленост – годишњи просек у 2020. години, према подацима НСЗ – Филијала Ниш, на нивоу Ниша износи 84.630 лица (у 2019. години износи 82.197 лица), од којих је:

- 68.130 или 80,5% запослено у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) - 65.632 или 79,8% у 2019.години,
- 16.419 или 19,4% су предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих (16.477 или 20,1% у 2019.години), а
- 81 или 0,1% чине регистровани индивидуални пољопривредници (89 или 1,1% у 2019.години).

Укупан број запослених – осигураних лица у 2020. години према 2019. години бележи раст од 2.433, при чему је забележен раст од 2.498 у правним лицима. Код предузетника бележимо смањење за 58, као и код регистрованих индивидуалних пољопривредника за 8.

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ У ГРАДУ НИШУ ¹⁾ – годишњи просек

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и др. организације)	Предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих	Регистровани индивидуални пољопривредници
2020	84.630	68.130	16.419	81

Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ У ГРАДУ НИШУ

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и др. организације)	Предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих	Регистровани индивидуални пољопривредници
2020	100,0	80,5	19,4	0,1

¹⁾ *Извор података: Републички завод за статистику Републике Србије, Саопштење ЗП20, број 013 од 28.01.2021. године, Запослени у Републици Србији, 2020.*

Табела: РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ У ГРАДУ НИШУ И ГРАДСКИМ ОПШТИНАМА, 2020. ¹⁾-годишњи просек

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих					
		свега	од тога:		пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих			
Град Ниш	84.630	84.549	68.130	16.419	182	124	22.413
ГО Медијана	40.080	40.073	31.625	8.448	98	0	4.464
ГО Нишка Бања	2.470	2.464	1.853	611	3	0	926
ГО Палилула	19.751	19.726	16.747	2.979	27	36	9.133
ГО Пантелеј	8.893	8.874	6.155	2.719	13	7	3.238

ГО Црвени Крст	13.436	13.412	11.750	1.662	41	80	4.652
----------------------	--------	--------	--------	-------	----	----	-------

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађевинарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
Град Ниш	862	2.090	3.311	13.182	5.324	3.566	3.612
ГО Медијана	769	970	1.451	6.569	1.232	2.300	2.771
ГО Нишка Бања	23	24	39	368	109	120	41
ГО Палилула	19	771	771	2.485	1.208	360	274
ГО Пантелеј	7	3	546	1.794	386	381	434
ГО Црвени Крст	44	322	503	1.967	2.390	404	91

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	државна управа и обавезно социјално осигурање
Град Ниш	1.569	149	3.657	2.363	4.047
ГО Медијана	1.441	121	2.291	1.150	2.877

ГО Нишка Бања	2	0	41	12	74
ГО Палилула	13	10	620	852	823
ГО Пантелеј	90	14	330	181	182
ГО Црвени Крст	23	4	374	168	92

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
Град Ниш	7.275	7.856	1.258	1.708	81
ГО Медијана	3.556	5.914	945	1.152	7
ГО Нишка Бања	194	457	10	22	6
ГО Палилула	1.432	457	134	299	25
ГО Пантелеј	702	347	58	160	19
ГО Црвени Крст	1.391	680	111	75	24

**РЕГИСТРОВАНА ЗАПОСЛЕНОСТ ПО СЕКТОРИМА
ДЕЛАТНОСТИ У ГРАДУ НИШУ, 2020. ¹⁾-годишњи просек**

¹⁾ *Извор: Републички завод за статистику Републике Србије, Саопштење ЗП20, број 013 од 28.01.2021. „Запослени у Републици Србији, 2020.“*

Табела: СТРУКТУРА РЕГИСТРОВАНЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ ПО СЕКТОРИМА ДЕЛАТНОСТИ, (у %)

	Укупно	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих					
		свега	од тога:		пољопривреда, шумарство и рибарство	рударство	прерађивачка индустрија
			запослени у правним лицима	предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих			
2020	100,0	99,9	80,5	19,4	0,2	0,1	26,5

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих						
	снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	снабдевање водом и управљање отпадним водама	грађе-винарство	трговина на велико и мало и поправка моторних возила	саобраћај и складиштење	услуге смештаја и исхране	информисање и комуникације
2020	1,0	2,5	3,9	15,6	6,3	4,2	4,3

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				
	финансијске делатности и делатност осигурања	пословање некретнинама	стручне, научне, иновационе и техничке делатности	административне и помоћне услужне делатности	државна управа и обавезно социјално осигурање
2020	1,9	0,2	4,3	2,8	4,8

(наставак табеле)

	Запослени у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код њих				Регистровани индивидуални пољопривредници
	образовање	здравствена и социјална заштита	уметност, забава и рекреација	остале услужне делатности	
2020	8,6	9,3	1,5	2,0	0,1

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО ПОЛУ, РАДНОМ ИСКУСТВУ, СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ И ДРЖАВЉАНСТВУ – 2020.¹⁾ (стање 31.12.)

	Незапослена лица			
	укупно	од тога:	према постојању претходног радног искуства	пријављене особе

		жене	први пут траже запослење		били у радном односу		са инвалидитетом		
			свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	
Град Ниш	24.691	13.550	15.450	8.452	9.241	5.098	511	246	
Степен стручне спреме	I	4.121	2.043	2.894	1.475	1.227	568	77	32
	II	154	91	86	54	68	37	8	3
	III	4.881	2.261	2.624	1.180	2.257	1.081	204	91
	IV	9.170	5.178	5.477	3.006	3.693	2.172	146	81
	V	262	64	138	42	124	22	6	1
	VI-1	1.086	696	513	324	573	372	23	16
	VI-2	702	475	544	358	158	117	7	2
	VII-1	4.258	2.709	3.150	2.000	1.108	709	40	20
	VII-2	40	21	16	8	24	13	-	-
VIII	17	12	8	5	9	7	-	-	

(наставак табеле)

	Незапослена лица											
	укупно	према држављанству								према националности		
		држављанство Републике Србије		избеглице		интерно расељена лица		страни држављани		од укупног: Роми		
		свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	
Град Ниш	24.691	24.402	13.379	8	3	242	142	39	26	1.197	568	
Степен стручне спреме	I	4.121	4.032	1.988	3	1	61	36	25	18	960	472
	II	154	154	91	-	-	-	-	-	-	4	1
	III	4.881	4.848	2.246	2	-	28	13	3	2	145	55
	IV	9.170	9.062	5.109	1	1	102	65	5	3	65	32
	V	262	262	64	-	-	-	-	-	-	3	1

VI-1	1.086	1.069	686	-	-	16	10	1	-	4	1
VI-2	702	697	472	-	-	4	2	1	1	4	3
VII-1	4.258	4.223	2.692	2	1	31	16	2	-	11	3
VII-2	40	40	21	-	-	-	-	-	-	1	-
VIII	17	15	10	-	-	-	-	2	2	-	-

1. Претходни подаци; Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПРЕМА СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ¹⁾²⁾ (стање 31.12.)

	Укупно		Стручно образовање			
			неквалификовани		полуквалификовани и ниже образовање	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2020	24.691	13.550	4.121	2.043	154	91

(наставка табеле)

	Стручно образовање							
	КВ и ВКВ		средње		VI-1 и VI-2		VII-1, VII-2 и VIII	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2020	5.143	2.325	9.170	5.178	1.788	1.171	4.315	2.742

1) Претходни подаци - Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

2) У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПО ПОЛУ И СТАРОСНИМ ГРУПАМА ^{1) 2)} (стање 31.12.)

	Укупно		Године старости					
			15-19		20-24		25-29	
	укупно	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2020	24.691	13.550	597	259	1.871	956	2.926	1.631

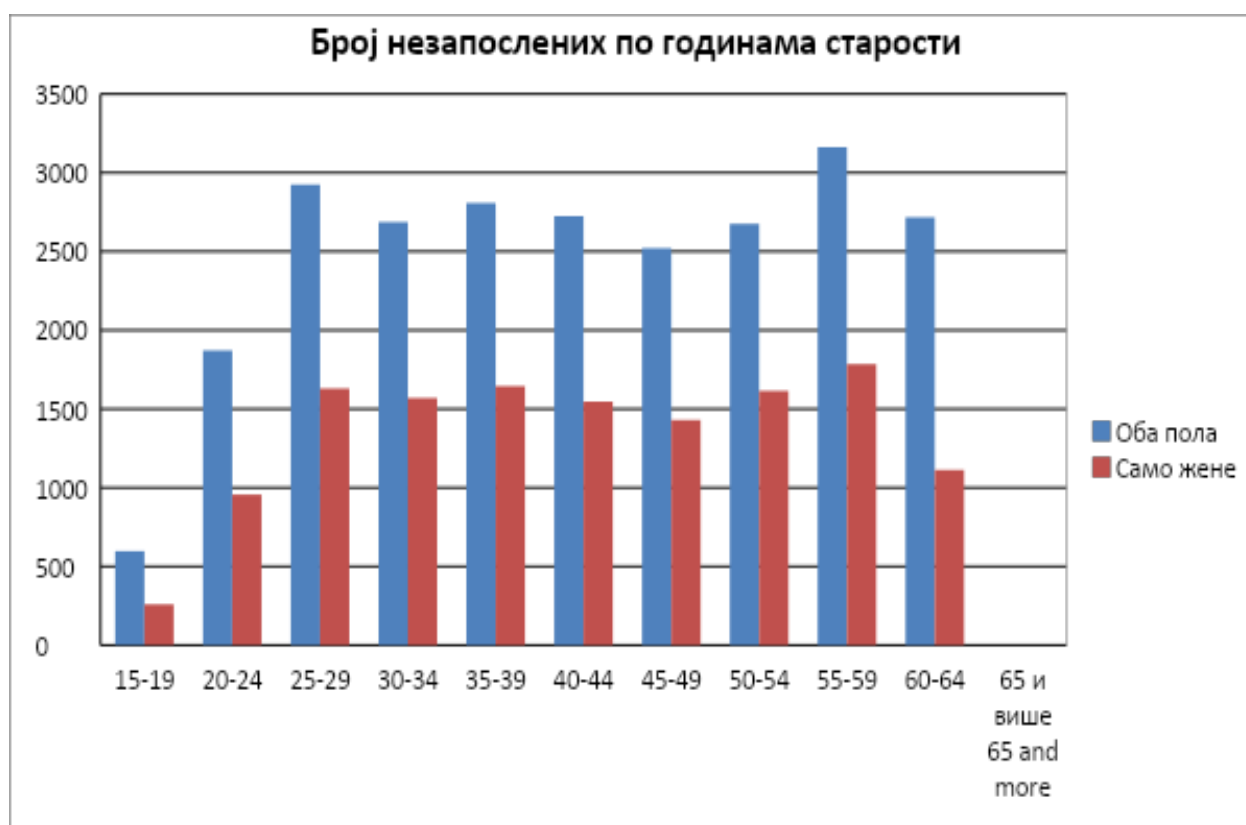
(наставка табеле)

	Године старости							
	30-34		35-39		40-44		45-49	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене

		жене		жене		жене		жене
2020	2.688	1.571	2.808	1.645	2.726	1.545	2.519	1.429

(наставак табеле)

	Године старости							
	50-54		55-59		60-64		65 и више 65 and more	
	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене	свега	од тога: жене
2020	2.676	1.616	3.162	1.786	2.718	1.112	-	-

1) Претходни подаци - Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

2) У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

Табела: НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПРИЈАВЉЕНА НАЦИОНАЛНОЈ СЛУЖБИ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РС, ПО ПОЛУ И ДУЖИНИ ТРАЖЕЊА ПОСЛА^{1) 2)} (31.12.)

Укупно	Просечна	Просечна	Дужина тражења посла
--------	----------	----------	----------------------

			старост (година)		дужина тражења посла (месеци)		до 3 месеца		3 до 6 месеци	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2020	24.691	13.550	42,12	41,80	55,78	60,80	3.123	1.581	2.546	1.255

(наставак табеле)

	Дужина тражења посла							
	6 до 9 месеци		9 до 12 месеци		1 до 2 године		2 до 3 године	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2020	1.655	911	1.502	761	3.841	2.165	2.193	1.243

(наставак табеле)

	Дужина тражења посла							
	3 до 5 година		5 до 8 година		8 до 10 година		преко 10 година	
	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене	укупно	од тога: жене
2020	2.307	1.293	2.342	1.290	1.497	842	3.685	2.209

1) Претходни подаци - Извор: Национална служба за запошљавање Републике Србије – Филијала Ниш.

2) У укупан број незапослених лица укључена су лица која први пут траже запослење, као и лица која су била у радном односу.

Највећи број запослених се бави прерађивачком индустријом, која запошљава нешто више од петине укупног броја тј. 22.413 особа или 26,5%. Доминантно је и учешће трговине на велико и мало и поправке моторних возила чиме се бави 13.182 људи или 15,6 %. Затим следе саобраћај и складиштење (6,3%); стручне, научне, иновационе и техничке делатности, као и информисање и комуникације са по 4,3%, потом услуге исхране и смештаја са 4,2%; грађевинарство са 3,9% у структури запослених.

С друге стране, у следеће три области, здравствена и социјална заштита, образовање и државна управа ради: 7 856, односно 7275 и 4047 људи, укупно 19.178 особа, што чини скоро четвртину запослених (23%).

Највећи међугодишњи раст запослености бележи сектор информисања и комуникација за чак 17,4% или 535 лица. Такође, прерађивачка индустрија бележи константан раст од 2015.године захваљујући реализацији директних страних инвестиција и остварује међугодишњи раст 6,4% (за 1341 радника). Следи сектор здравствене и социјалне заштите са растом од 4,2 % (314 лица). Веће смањење запослености регистровано је у сектору трговине на велико и мало и поправке моторних возила од 2,9 % или за 395 лица.

Број незапослених лица која активно траже посао:

Број незапослених лица која активно траже посао на евиденцији Националне службе за запошљавање Републике Србије за територију града Ниша крајем 2020. године износи 24 691 лице што је, након периода константног пада (2015.година – 32 106 незапослених) благи пораст у односу на исти период 2019. када је на евиденцији Националне службе за запошљавање било 23.383 лица, односно пораст за 1 308 лица. У структури незапослених (активних) лица на евиденцији НСЗ на подручју Града 13 550 чине жене.

Према степену образовања (стање 31.12.2020. године), укупан број лица без квалификација и нискоквалификованих (I и II степен) износи 4 275 лица, КВ и ВКВ квалификацију има 5 143 лица, а 15.272 су стручна лица (од III-VIII ССС). Највеће је учешће лица са средњим нивоом образовања (III и IV степен) – 9 170, док је учешће лица са вишим и високим образовањем (V-VIII степен) износи 6.103.

У односу на трајање незапослености, дуже од 12 месеци - дугорочна незапосленост, посао тражи 15 685 лица (стање 31.12.2020. године).

Велико учешће у регистрованој незапослености у граду Нишу на дан 31.12.2020. године, посматрано према годинама старости, имају лица старија од 50 година – 8 556 лица, као и млађа незапослена лица до 30 година старости – 5.394 лица.

III НАЧИН ДОНОШЕЊА И СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

3.1. Припрема

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој ("Сл.лист Града Ниша", бр.114/2020) чланом 2 уређен је делокруг рада Канцеларије која, између осталог, обавља послове припреме и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике; пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

На основу покренуте иницијативе и дефинисаног методолошког приступа, полазећи од, законима дефинисаних обавеза и надлежности, стратешког оквира, анализе стања привреде, спроведене јавне расправе о Нацрту Програма, Канцеларија за локални економски развој, уз учешће Привредно економског савета, надлежних градских управа и осталих заинтересованих актера, израђује Нацрт Програма локалног економског развоја града Ниша за 2021. годину.

Привредно економски савет је стално радно тело Градског већа тј. саветодавно тело, пре свега Градоначелника као председника Градског већа. Привредно економски савет надлежан је да даје иницијативе у вези са економским развојем, разматра стратегије и планове економског развоја и прати спровођење планова и програма локалног економског развоја (члан 58. Статута Града Ниша).

Полазећи од тога, Привредно економски савет разматра Нацрт програма локалног економског развоја града Ниша за 2021. годину и даје сугестије и закључке на Нацрт програма.

Програм локалног економског развоја града Ниша за 2021. годину разматра и доноси Скупштина Града Ниша.

3.2. Спровођење

За спровођење Програма локалног економског развоја града Ниша за 2021. годину надлежна је Канцеларија за локални економски развој, градске управе, надлежна Јавно комунална предузећа и установе и остали надлежни органи Града.

За спровођење мере подстицања конкурентности, којом се додељују субвенције приватним предузећима, ближе описане у делу 4.1.1., надлежна је Канцеларија за локални економски развој. За финансирање предложене мере биће расписан јавни позив а о пријавама ће одлучивати Комисија за доделу финансијских средстава, коју ће формирати Градоначелник Града Ниша. Решење о додели финансијских средстава, на предлог Комисије, доноси Градоначелник.

За спровођење осталих мера, надлежни су: Канцеларија за локални економски развој, надлежне градске управе, Туристичка организација Ниша, Национална служба за запошљавање, градска јавно комунална и јавна предузећа, Дирекција за изградњу града, НТП, Регионална развојна агенција Југ, а све у складу са надлежностима дефинисаним општим актима Града и посебним решењима Градског већа о приступању реализацији конкретних пројекта.

IV МЕРЕ ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ГРАДА НИША ЗА 2021. ГОДИНУ

Полазећи од дефинисаног општег циља и утврђених специфичних циљева Програма, дефинисане су мере усмерене ка њиховом остварењу и то:

1. Подстицање конкурентности
2. Подстицање запошљавања
3. Привлачење инвестиција.

4.1. Подстицање конкурентности локалне самоуправе

За подстицање конкурентности нишке привреде развијене су две групе мера: мере које се користе у сврху јачања привредних субјеката, који су већ присутни у Граду у виду субвенција – бесповратне помоћи приватном сектору и мере чији је циљ директно привлачење нових инвеститора. У другу групу мера спада и организовање Форума напредних технологија, унапређење туристичких потенцијала Града, давање подстицаја за пољопривреду, нефинансијска подршка за почетнике у пословању итд.

И једна и друга група мера имају за циљ креирање бољег пословног окружења и мотивисање приватног капитала за даља улагања.

4.1.1. Мера подстицања конкурентности ММСП у виду државне помоћи мале вредности

Када су у питању мере за подстицање конкурентности присутних привредних субјеката, треба издвојити субвенције, односно доделу бесповратних средстава привредним субјектима за тачно одређене намене.

Планирани износ средстава за реализацију ове мере износи 15.000.000,00 динара. Средства су обезбеђена у Буџету Града Ниша, у разделу 11-Канцеларија за локални економски развој, на позицији 370, економска класификација 454 - „Субвенције приватним предузећима“.

Мера се реализује као државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ).

Мера ће се реализовати кроз расписивање јавног позива, којим ће се ближе утврдити услови и начин избора корисника средстава, при чему ће предност имати фирме које нису користиле мере државне помоћи мале вредности (de minimis) преко Програма локалног економског развоја у ранијим годинама, као и фирме које се баве циркуларном економијом, енергетском ефикасношћу, зеленом економијом, као и фирме чији су власници жене и млади до 30 година старости.

Привредни субјект може поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава у оквиру овог јавног позива.

Путем ове мере биће подржане следеће активности:

- **Подршка за ММСПП у циљу унапређења конкурентности**

Мера представља помоћ микро, малим и средњим предузећима и предузетницима (ММСПП) у циљу јачања конкурентности њихових производа и стварања боље позиције на тржишту.

Корисници подстицајних средстава су микро, мала и средња предузећа и предузетници који нису у тешкоћама и регистровани су на територији града Ниша. По посебним критеријумима, средства се додељују и привредним субјектима/стартаоповима који користе услуге НТП-а Ниш и свих coworking простора са територије града Ниша.

Средства се додељују за покривање до 50% оправданих трошкова без ПДВ-а, са ограничењем на износ до 300.000,00 динара по привредном субјекту у зависности од намене.

Мера ће се реализовати за следеће намене:

- набавка нове опреме и/или машине, делова за машину или специјализованих алата;
- дигитализација пословања;
- тестирање нових производа;
- побољшање постојећих и развој нових производа/услуга.

- **Унапређење доступности финансирања**

У оквиру ове мере биће упућен јавни позив банкама заинтересованим за краткорочно кредитирање привредних субјеката са територије града Ниша, уз учешће Града у субвенционисању камате. Корисници кредитних средстава могу бити микро, мала и средња предузећа и предузетници, а намена добијених средстава је за: трошкове набавке машина и опреме, осавремењивање процеса производње, стабилизацију производње, инвестирање у нова савремена средства за рад и производњу, изградњу и реконструкцију и адаптацију пословног простора. Минимални износ кредита за који ће се субвенционисати камата је 100.000,00 динара, а максимални износ 1.500.000, 00 динара.

4.1.2. Организација Форума напредних технологија (ФНТ)

Шести "Форум наредних технологија – Потенцијали Града Ниша" заправо представља наставак реализације идеје мапирања града Ниша као центра напредних технологија. Идеја организатора Форума била је и остала окупљање свих активних стејкхолдера на пољу напредних технологија у области привреде, науке и образовања и презентација Ниша као центра који располаже врхунским капацитетима на пољу електронике, машинства и информационо-комуникационих технологија, надлежним министарствима, истраживачко-развојним институцијама, донаторима и дипломатској заједници.

Форум напредних технологија, одржава се већ пет година, и може се рећи да је постао традиционални скуп који се бави темама које прате промене и новитете у сектору напредних технологија. Идеја и жеља организатора из године у годину је да окупи све носиоце активности у области напредних технологија који ће својим иновативним достигнућима допринети развоју Ниша као једног од првих паметних градова у Србији. Развој најбољих решења у сфери развоја паметног града, како домаћих тако и гостујућих страних стручњака и експерата, и њихово представљање стручној и широј јавности у оквиру Форума, циљ су одржавања планираних активности у оквиру Форума.

Циљеви Форума напредних технологија су: повезивање образовних институција са производним фирмама у сектору напредних технологија, на бази презентованих и идентификованих потенцијала / потреба; стварање услова за успостављање ланца снабдевача великих, присутних компанија у локалној заједници и сектора ММСПП-а кроз директне контакте током трајања Форума; промоција могућности образовања и запошљавања у области напредних технологија у сфери електронике, машинства и ИТ-а; дефинисање и започињање континуиране, синхронизоване кампање за промоцију стратешких предности Града Ниша као центра напредних технологија у циљу економског развоја Града и региона; дефинисање проблема, потреба и тема у сфери напредних технологија ради континуиране организације специјализованих догађаја током целе године; презентација и максимизирање коришћења тренутно доступних фондова у окружењу који подржавају развој напредних технологија.

О важности и неопходности организовања Форума говори и чињеница да су иза њега стали Град Ниш као организаотор и суорганизатори Привредна комора Србије - Регионална привредна комора Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, Електронски факултет Универзитета у Нишу, Национална служба запошљавања Филијала Ниш и Нишки кластер напредних технологија NiCAT. Поред компаније Телеком Србија партнери у реализацији Форума су и око тридесет фирми и институција. Главно обележје рада на реализацији Форума јесте постигнута синергија и сагласност свих учесника око дефинисаних циљева и препознавање потребе организације Форума и даљег, константног рада на мапирању града Ниша као центра напредних технологија. Оснивање Научно технолошког парка Ниш гарант је да ће организатори ФНТ-а добити још једног значајног партнера чије ће учешће у организацији дати једну нову димензију 6.ФНТ-у.

Континуитет активности у овој сфери кроз повезивање више манифестација, дешавања и организованих тематских скупова у току године у свим релевантним сферама, постигнут

је у 2019. години, а у првом кварталу 2020. године одржан је последњи, трећи део 5. Форума напредних технологија. Његов специфични циљ била је промоција Научно технолошког парка и могућности које граду Нишу и региону доноси формирање ове институције.

Услед пандемије вируса ковид, одржавање 6. Форума напредних технологија је померено за 2021. годину. Уколико епидемиолошка ситуација буде дозволила, кроз организацију 6. ФНТ-а биће повезана најзначајнија дешавања у области привреде и образовања у неколико сегмената, којима ће бити обухваћени најзначајнији догађаји у области напредних технологија у сфери привреде, образовања и локалне заједнице.

За реализацију 6. Форума напредних технологија биће формирана радна група која ће, између осталог, размотрити и најбоље могућности за организацију Форума у циљу постизања континуитета са активностима и закључцима 5. Форума напредних технологија, и ангажовати се на промоцији циљева ФНТ.

За реализацију ове мере планирана су средства у висини од 2 687 000,00 динара на позицији 368, економска класификација 424, намењена за реализацију Форума напредних технологија.

4.1.3. Додела награда најуспешнијим привредним субјектима са територије града Ниша

Канцеларија за локални економски развој задужена је за организацију доделе годишње награде "Свети Цар Константин и Царица Јелена" најуспешнијим привредним субјектима у складу са Одлуком о изменама и допунама Одлуке о јавним признањима Града Ниша ("Сл. лист Града Ниша", број 106/2017).

Награда "Свети Цар Константин и Царица Јелена" се додељује привредним друштвима, предузетницима, институцијама, удружењима или појединцима са седиштем односно пребивалиштем на територији града Ниша, у шест категорија (најбољем почетнику у пословању, највећем извознику, највећем послодавцу, најуспешнијем привредном друштву у категорији, малих, средњих и великих предузећа, за активности на пољу друштвено одговорног пословања и за највећи допринос локалном економском развоју). Награда се додељује за постигнуте резултате у пословању у претходној години и за изузетан допринос локалном економском развоју.

Предлоге за доделу награде даје Канцеларија за локални економски развој на основу званично објављених података релевантних институција и прибављених мишљења референтних струковних удружења.

О додели награда одлучује комисија коју чине Градоначелник, Председник Скупштине Града Ниша, члан Градског већа ресорно задужен за област привреде, директор Привредне коморе - Регионалне привредне коморе Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, председник Друштва економиста Ниша, председник Привредно-економског савета Града Ниша и директор Канцеларије за локални економски развој.

Награда се састоји од плакете и пригодног поклона који симболизује привредне и друге специфичности града Ниша.

У току 2020. године изостала је додела награда, услед епидемије вируса ковид.

4.1.4. Инвестиција у јачање капацитета индустрије напредних технологија Научно технолошки парк Ниш

Развој индустрије напредних технологија је од изузетног значаја за свеукупни и динамичан локални економски развој. Активности овог привредног сектора све више добијају на значају у привредним активностима града. Истовремено, на тржишту рада све је више присутна тражња за профилем кадрова из ИТ сектора.

Подстицање развоја сектора напредних технологија, јачање тржишних позиција привредних субјеката овог сектора, промоције пословних идеја, размене искустава и технолошких достигнућа, повећање могућности смањења незапослености и стручно усавршавање младих, подстицање развоја конгресне индустрије, сарадња и повезивање са другим националним, регионалним и међународним струковним организацијама значајно ће допринети јачању ИТ сектора и економског развоја у целини.

Град Ниш се стратешки определио за динамичан развој ИТ сектора. То потврђује и формирање ДОО „Научно парк Ниш“. НТП Ниш отворио је своја врата за прве станаре 09.јуна 2020.године..

Научно технолошки парк Ниш обезбеђује инфраструктуру и услуге за помоћ иновативним предузећима у остваривању пословних успеха на тржишту високих технологија. Његов циљ је да постане регионални центар за динамичан развој иновативног научно технолошког предузетништва, интернационалну промоцију пројеката и фирми и као такав, основа реинжењеринга привреде нишког региона и јачања његове глобалне конкурентности.

Општи циљ оснивања Научно-технолошког парка:

- Створити самоодржив систем развоја високо-иновативних научно-технолошких малих и средњих предузећа
- Помоћи ојачавању регионалне економије базиране на знању
- Подржати Start - up фирме у процесу сазревања, за тржиште капитала и индустријализацију
- Створити иновативну научно-технолошку базу која ће фирмама пружити, поред квалитетног простора и комуникационих услуга, услуге консалтинга и подршке за прототипски развој
- Створити услове за сазревање и обуку студената и истраживача са Универзитета у домену пословних вештина
- Утицати на унапређење система образовања и на курикулуме високошколских установа осавремењивањем наставних садржаја, метода преноса знања и подстицањем иновативног и предузетничког духа
- Повезати се са другим научно-технолошким парковима у региону и свету.

Вишенаменска лабораторијска ламела у склопу Електронског факултета у Нишу

Лабораторијска ламела је објекат високог образовања са вишеструком наменом. Отворена је у 2020. години. Лоцирана је уз постојећу зграду Електронског факултета и представља њену доградњу и са њом чини функционалну целину. Прилаз објекту је са улице Александра Медведева, преко интерних саобраћајница. Главни улази су лоцирани са источне стране из правца студентског ресторана и са југозападне стране.

Циљ реализације овог пројекта је креирање отвореног простора за реализацију пројеката (студенти, наставни кадар, привреда), подршку студентског/наставничког предузетништва и реализацију новог вида образовања уз сарадњу са локалним фирмама. Отварањем ламеле стекли су се услови да прими нову генерацију инжењера и младих истраживача након почетка рада НТП-а, што омогућава ужу специјализацију инжењера на практичном научно-истраживачком развоју, те генерише прве генерације инкубатора старт-ап брзорастућих иновативних фирми.

4.1.5. Сертификација Града Ниша - BFC SEE програм

Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД) је у сарадњи са Америчком агенцијом за међународни развој (УСАИД) 2007. године осмислила програм Сертификација општина са повољним пословним окружењем (BFC) руководећи се најбољим светским праксама у раду локалне самоуправе. Овај јединствени Програм НАЛЕД је са успехом спроводио само у Србији. Од 2012. године Програм добија подршку Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) – Отвореног регионалног фонда за модернизацију општинских услуга и постаје регионални стандард пословног окружења који прихватају партнерске институције из региона са циљем успостављања печата квалитета пословног окружења у општинама и градовима Југоисточне Европе (ЈИЕ).

Сертификација општина са повољним пословним окружењем у Југоисточној Европи (BFC SEE) је јединствени програм за побољшање и усклађивање услова за пословање, подстицање економске сарадње и привлачење нових инвестиција у региону Југоисточне Европе. BFC SEE печат квалитета је препознат у међународним оквирима као показатељ ефикасне локалне администрације и повољне инвестиционе климе у Југоисточној Европи.

Регионална мрежа за повољно пословно окружење у Југоисточној Европи (BFC SEE мрежа) је успостављена 2012. од стране партнерских институција из Босне и Херцеговине, Хрватске, Македоније и Србије и представља јединствену платформу за унапређивање конкурентности општина и градова у ЈИЕ кроз пренос знања, размену најбољих пракси и примену реформи у јавној администрацији. Регионална мрежа окупља више од 20 институција и организација из пет земаља међу којима су ресорна министарства, привредне коморе, удружења општина, развојне агенције, цивилне организације и академске институције. У структури BFC SEE мреже Регионални савет (РС) представља највише тело на регионалном нивоу које координира и надгледа процес сертификације у свим земљама учесницама и чини га по један представник из сваке земље чланице. Коначна одлука о сертификацији општине или града мора бити верификована одлуком

чланова Савета. О развоју BFC SEE стандарда и његовом унапређењу се стара Технички комитет (ТК) на регионалном нивоу и чине га стручњаци у области локалног економског развоја и стандардизације.

У свакој од земаља у којој се спроводи БФЦ СЕЕ програм постоји одређена институција која има улогу Техничког секретаријата (ТС) чија се надлежност огледа пре свега у спровођењу процеса сертификације и координацији међу главним актерима. У Србији улогу ТС има НАЛЕД.

BFC SEE је стандардизован механизам за процену локалних услова за пословање и указује на то које општине и градови у региону имају најповољнију климу за инвестирање. Програм пружа општинама и градовима јасне смернице о томе како да креирају добру пословну климу, направе процену и унапреде квалитет услуга и информација које су неопходне за континуирани развој и раст привреде на локалу.

Циљ програма сертификације је да подстакне локалне самоуправе да заузму проактиван приступ ка остварењу својих развојних потенцијала и да им пружи методологију како то да постигну. Критеријуми за сертификацију представљају неку врсту подсетника о томе на који све начин једна општина/град треба да развија сопствене капацитете. Крајњи резултат имплементације процеса сертификације су унапређена конкурентност локалне привреде и атрактивност општине/града као дестинације за нова улагања, у односу на општине/градове унутар и ван граница земље.

BFC SEE програм је намењен општинама и градовима који имају одговарајуће капацитете и стратешки су опредељени да унапреде свој пословни амбијент, привуку инвестиције и подстакну развој локалне економије.

Квалитет локалног пословног окружења оцењује се на основу више од 60 поткритеријума сертификације који су груписани у 10 категорија. Време потребно једној локалној самоуправи да испуни све критеријуме се разликује и зависи од њене спремности на почетку процеса сертификације.

Општине/градови који успеју да испуне услове за стицање БФЦ СЕЕ сертификата се позиционирају као најнапредније локалне самоуправе у региону, чиме се квалификују за подршку националних и међународних институција и донатора, уз активну промоцију на регионалном и међународном нивоу.

Град Ниш имао је национални Сертификат општине са позитивним пословним окружењем, са испуњених 96% критеријума НАЛЕДА, али је овај Сертификат истекао 2012. године.

Град Ниш прихватио је приступање Регионалном програму Сертификације градова и општина са повољним пословним окружењем у Југоисточној Европи. Процес је у току и траје до 30.06.2021.

Категорија ЛИДЕР ПЛУС, којој Град Ниш припада у оквиру чланства у НАЛЕД-у, омогућава учешће град Ниша у BFC SEE програму. Трошкови учешћа у БФЦ СЕЕ програму износе 10,000.00 ЕУР, а плаћање се врши у две једнаке годишње рате у оквиру

редовног годишњег чланског доприноса, према припадајућој категорији члана и у складу са важећим Правилником о чланарини.

Административно техничке послове сертификације спроводи Канцеларија за локални економски развој.

4.1.6. Подршка социо-економској стабилности у региону Западног Балкана

У питању је пројекат који град Ниш реализује у сарадњи са организацијом Хелп и који подразумева економско оснаживање социјално угрожених група и подршку социјалној инклузији. Специфични циљ овог програма је смањење сиромаштва међу економски угроженим групама, инклузија и ресоцијализација, као и социо-економска стабилност и остваривање дугорочне економске самосталности. У новом циклусу програма биће додељено 20 грантова, а град Ниш суфинансира пројекат са 2 000 000, 00 динара, колико је и учешће организације Хелп, односно Владе Немачке- Савезног министарства спољних послова.

4.1.7. Клер као јавно тело

Одлукама Скупштине Града Ниша Канцеларија за локални економски развој именована је за јавно тело у поступку реализације пројекта о јавно - приватном партнерству за замену, рационализацију и одржавање дела система јавног осветљења на територији Града Ниша, као и за јавно тело за депонију Келеш.

Након формирања Радног тима за покретање поступка јавно-приватног партнерства без елемената концесије за реализацију пројекта реконструкције, рационализације и одржавања јавног осветљења у Граду Нишу, спроведен је поступак јавне набавке за избор приватног партнера и изабран конзорцијум окупљен око компаније Ресалта. Канцеларија за локални економски развој, као јавно тело, проследила је конзорцијуму око компаније „Ресалта“ сву тражену документацију, неопходну да овај конзорцијум прибави банкарску гаранцију. У међувремену, покренут је и поступак за потписивање Протокола о сарадњи са ЕПС-ом и у овом тренутку чека се да Протокол прође процедуру ради потписивања.

Након потписивања овог Протокола и достављања потврде да су се, са стране конзорцијума фирми око компаније „Ресалта“, стекли услови за потписивање Уговора о јавно-приватном партнерству за вршење услуге замене, реконструкције и одржавања дела система јавног осветљења на територији Града Ниша, исти ће бити потписан.

Канцеларија за локални економски развој и пројекте надлежна је и за пројекат изградње регионалног центра за управљање отпадом „Келеш“. Изградњом овог центра решиће се вишегодишњи еколошки проблем одлагања и складиштења отпада са подручја целог Нишавског управног округа (Град Ниш - свих пет градских општина, и шест локалних самоуправа - Алексинац, Дољевац, Гацин Хан, Мерошина, Ражањ, Сврљиг), четири самоуправе Топличког округа (Житорађа, Куршумлија, Блаце и Прокупље) и једне локалне самоуправе Зајечарског управног округа (Сокобање).

Изградњом спалионице, која ће бити саставни део регионалног центра, очекује се да се обезбеди извор топлотне енергије за цело подручје града Ниша, тиме и знатан допринос смањењу загађења ваздуха у региону.

План детаљне регулације је донет, пројектни задаци су припремљени и одређена је пројектанска кућа, а све у координацији са Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

4.1.8. Инфраструктурни пројекти које реализује Канцеларија за локални економски развој

Један од инструмената, доступних локалној самоуправи у вези са доделом подстицаја је и изградња инфраструктуре за одређени привредни субјекат, која се даје бесплатно или са умањеном накнадом.

Циљ је унапређење примарне инфраструктуре, приступ локацијама и изградња секундарне инфраструктуре. Улагањем у унапређење инфраструктуре повећава се конкурентност локација, што утиче на побољшање услове пословања постојећих предузећа и долазак нових инвеститора.

Приоритетни инфраструктурни пројекти у 2021. години:

1. Пројекат „Сакупљање и прерада отпадних вода у граду Нишу“

Израда пројектно-техничке документације за припрему пројекта до фазе расписивања међународног тендера и изградња и то:

Постројење за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) Ниш

ППОВ Ниш – додатни третман муља

Главни колектори до ППОВ Ниш

Реконструкција колектора у Нишу (14 км)

Проширење колекторске мреже – (24 км)

Постројење за пречишћавање питке воде Медијана – третман воде од прања филтера.

Прибављена су потребна Решења по Закону о планирању и изградњи, грађевинске дозволе и решења о одобрењу за изградњу колектора, Идејни пројекти за централно постројење у Циганском кључу и постројење за третман воде од прања филтера и муља у ППВ Медијана су у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре на Ревизионој комисији.

Носилац имплементације је Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој и PEID („Подршка развоју инфраструктуре у области заштите животне средине“ – Priority Environmental Infrastructure for Development).

Израду пројектно-техничке документације финансира шведска агенција за међународну развојну сарадњу (SIDA), кроз програм PEID.

Извођење радова ће се финасирати из ЕУ фонда IPA, а споразум о финансирању потписан је априла 2019. године.

Обавеза Града Ниша у овом пројекту је израда планских докумената, прибављање потребних одобрења за извођење радова и решавање имовинско-правних односа на трасама колектора и локацији постројења за прераду отпадних вода.

Укупна вредност инвестиције је 66.921.000,00 €.

Учешће у финансирању пројекта:

ЕУ ГРАНТ - 47.363.000,00 €

Министарство заштите животне средине – 8.787.000,00 €

Град Ниш: – 886.000,00 €

RWC зајмови – 9.885.000,00 €

Рок завршетка пројектно-техничке документације, прибављање потребних одобрења за изградњу и расписивање међународног тендера за постројења и колекторе је средина 2021. године.

2. Изградња коловоза и тротоара у комплексу Лозни Калем

Обавеза Града Ниша у 2021. години је технички пријем изведених радова и прибављање Употребне дозволе које је у току.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој.

Укупна вредност пројекта: 120.967.198,932 РСД

Учешће Министарства привреде: 50.402.999,56 РСД

Учешће Града Ниша на пројекту: 70.564.199,38 РСД

Иначе, радови су завршени и обављена је примопредаја у септембру 2020. године.

3. Изградња стрелане за потребе регионалног школског стрелачког спорта

Локација на којој је реализована изградња и доградња стрелане налази се у југоисточном делу СЦ „Чаир“.

Овакав тип објекта, поштујући правилнике ИССФ (Међународне спортске стрелачке федерације) опремљен је врхунском опремом у домену облога подова и зидова, осветљења, аутоматике и климатизације.

Објекат је у грађевинском смислу завршен у 2020. години, а завршено је и опремање. У току је технички преглед објекта, након чега се очекује исходавање употребне дозволе и решавање корисника.

Вредност инвестиције: 107.784.000,00 РСД

Учешће Града Ниша на пројекту: 67.257.000,00 РСД

Учешће Министарства привреде Републике Србије: 40.527.000,00 РСД

Објекат је предат на старање СЦ Чаир.

4. Адаптација, санација и унапређење енергетске ефикасности Гимназије „Светозар Марковић“ у Нишу

Радови на адаптацији, санацији, унапређењу енергетске ефикасности и инвестиционом одржавању објекта Гимназије “Светозар Марковић” у Нишу изводе се у циљу побољшања услова коришћења објекта, промене организације простора у делу објекта, поправке и замене појединих оштећених делова инсталације и опреме.

Пројектом је обухваћена: замена оштећених подова у учионицама, ходницима, улазном делу, степеништу, холу по спратовима и санитарним чворовима, реконструкција постојећих санитарних чворова, замена унутрашње столарије, реконструкција сале за физичко васпитање и свлачионица, израда енергетске фасаде, глетовање и кречење

просторија након свих инсталатерских радова, комплетна замена расвете, адаптација сутеренских просторија, израда лифта за особе са инвалидитетом, реконструкција термотехничких инсталација, вентилација физкултурне сале, климатизација свечане сале на IV спрату, партерно уређење дворишта.

Усаглашавање техничке документације је у завршној фази и у 2021. години очекује се почетак реализације радова на санацији, реконструкцији и унапређењу енергетске ефикасности објекта.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе РС: 112.705.468,8 РСД са ПДВ-ом

Учешће Града Ниша на пројекту: 0,00 РСД

Укупна вредност пројекта: 112.705.468,8 РСД са ПДВ-ом

Очекивани рок завршетка: у току 2021. године.

5.Пројекат реконструкције и надградње објекта социјалне заштите “Душко Радовић” и управе Градске општине Пантелеј

На катастарској парцели број 4799 у КО Ниш-Пантелеј површине 7267 м², изграђен је дом за незбринуту децу 1984.године у северозападном делу, приближно квадратне парцеле, са главним прилазом са севера и економским прилазом са истока. Дом за децу и омладину „Душко Радовић“ и Центар за породични смештај и усвојење су корисници две ламеле, док је Градска општина Пантелеј корисник северне ламеле. Реконструкцијом је обухваћен објекат у целисти и подразумева радове на:

- енергетској санацији објекта,
- побољшању приступачности објекта по Правилнику о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама ("Сл. гласник РС", бр. 22/2015) и у складу са захтевима противпожарне заштите и прописаним путевима евакуације,
- замени комплетне унутрашње и спољашње столарије,
- санацији унутрашњих зидова и плафона и замени одговарајућих зидних облога у складу са наменом просторија,
- санацији и замени подова у складу са наменом просторија,
- реконструкцији и модернизацији фасаде,
- доградњи постојећих ламела до спратности Су+Пр+3,
- рушењу комплетне постојеће кровне конструкције и формирању нове у деловима објекта где је планирана доградња,
- реконструкцији постојеће кровне конструкције у деловима где није планирана доградња,
- замени и реконструкција комплетних електроенергетских инсталација слабе и јаке струје, машинских инсталација и инсталација водовода и канализације у складу са важећим прописима и стандардима,
- партерном уређењу са проширењем капацитета простора за паркирање и формирањем новог садржаја за одмор и рекреацију потпуно прилагођеног и корисницима

са тежим и тешким сметњама у развоју а све у складу са захтевима противпожарне заштите и приступа ватрогасних возила.

Реконструкцијом објекта тежи се максималном одвајању три постојеће функционалне јединице и побољшању независног рада сваке од њих. Предвиђена је боља организација постојећих одељења и увођење нових услуга Дома за децу и омладину “Душко Радовић” чиме би се задовољиле њихове потребе и захтеви. Код дела објекта који припада општини Пантелеј предвиђена је реорганизација простора са задржавањем постојећег капацитетета, побољшањем квалитета услуга и просторног комфора за запослене. Такође, предвиђено је повећање капацитета Центра за породични смештај и усвајање ради побољшања функционалности и развоја услуга које захтева опсег деловања установе овог типа. Циљ је имплементација савременог приступа и иновација у садржају и стандардима пројектовања.

У току је израда потребне техничке документације, након које следи усаглашавање и добијање сагласности на техничку документацију, као и исходавање потребног одобрења за извођење радова. Почетак реализације радова на санацији, реконструкцији и унапређењу енергетске ефикасности објекта очекује се почетом 2022. године.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе РС: процењена вредност радова биће позната након завршетка израде ИДП-а

Учешће Града Ниша на пројекту: 0,00 РСД

Укупна вредност пројекта: процењена вредност радова биће позната након завршетка израде ИДП-а.

Очекивани рок завршетка: у току 2022. године.

6. Доградња специјалних учионица и физкултурне сале у ОШ „Мирослав Антић“

Извођење радова на доградњи ОШ „Мирослав Антић” почело је још 2012. године, настављено у 2016. години, а Канцеларија за локални економски развој преузима надлежност за реализацију овог пројекта 2017. године и сада пројекат приводи крају. Радови се односе на изградњу комплетног новог дела школе који је топлом везом повезан за стари део објекта. Нови део школе, који има свој засебан улаз са тоалетима, састоји се из неколико специјалних учионица повезаних јединственим ходничким простором са новоизграђеном физкултурном салом. Поред свих наведених радова, постоје и додатни који су завршени 2018. године, а односили су се на постављање подне облоге у учионичком делу објекта, постављања термоизолације на фасади, подовима и плафонима као побољшања енергетске ефикасности објекта, као и додатни радови који се односе на машинске инсталације, а који су завршени 2020. године. У фази је примопредаја објекта након чега следи процедура за прибављање употребне дозволе.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор помоћи: Министарство привреде Републике Србије

Укупна вредност основног уговора: 77.994.726,16 РСД са ПДВ-ом

Вредност уговора - термоизолација фасаде 7.587.610,90 РСД са ПДВ-ом-завршено

Вредност уговора – подне облоге 1.718.640,00 РСД са ПДВ-ом - завршено

Вредност уговора - систем за вентилацију 2.648.376 .00 РСД са ПДВ-ом

Учешће Града Ниша на пројекту: око 25.500.000,00 РСД (укупно пдв за радове из основног уговора, неподвижни радови са пдв-ом, сви вишкови радова, додатни уговор система за вентилацију)

Радови завршени: август 2020. године, у току је примопредаја а након тога и отпочињање процедуре за прибављање употребне дозволе.

7. Реконструкција водосистема Кнежица-Ђурлина-Перутина-Белотинац

Извршено је прикључење дела регионалног водоводног система Пуста река и НИВОС-а код Горњег Међурова, као и решавање проблема водоснабдевања насељеног места Белотинац. У наредном периоду се настављају активности на реализацији пројекта „Повезивање система Пуста река са системом НИВОС“ и изградњи примарне водоводне мреже у насељеним местима Кнежица, Перутина и Ђурлина. Ради реализације Уговора о регулисању водоснабдевања насељених места Кнежица, Перутина, Ђурлина и Белотинац, извешће се главни вод према Кнежици и Ђурлини у дужини од 721m и део вода у правцу Ђурлине у дужини од 150m.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор помоћи: Буџет Града Ниша

Укупна вредност пројекта: 10.000.000,00 РСД

Учешће Града Ниша на пројекту: 10.000.000,00 РСД

Очекивани рок завршетка: децембар 2021. године.

8. Уређење и ревитализација Нишке тврђаве – фаза I

Град Ниш је, у последњих неколико година, велику пажњу посветио уређењу и ревитализацији Нишке тврђаве. Општи циљ пројекта је унапређење туризма на територији Града Ниша, а специфични циљ уређење Нишке тврђаве и њеног непосредног окружења у циљу афирмације и унапређења непокретног културног добра и максимално искоришћење његових потенцијала, адекватна презентација постојећих непокретних археолошких налаза, адаптација постојећих објеката за савремену намену (уметност, култура, наука).

Пројектом је предвиђена санација спортских терена и трибина које прате терене за кошарку и рукомет, уређење Летње позорнице, замена зидне и подне облоге на бини, као и санација тоалета у нишама на Летњој позорници, и уређење „Дечијег игралишта“, постављање мобилијара за игру деце, израда стаза око дечијег мобилијара.

Радови су у завршној фази. У току ове године биће извршен технички преглед изведених радова и прибављена употребна дозвола. Средства која су до сада искоришћена за радове износе: 48.275.511,70 динара.

Неутрошена средства: 11.724.488.30 динара.

Носилац имплементације: Град Ниш, КЛЕР

Извор финансирања: Министарство трговине, туризма и телекомуникација РС

Укупна вредност пројекта: 60.000.000,00 РСД са ПДВ-ом

Учешће Града Ниша на пројекту: 0,00 РСД

9. Пројекат „Виртуозна презентација вишеслојног културног идентитета модерног Ниша“ (Позориште лутака, Археолошка истраживања Константинових терми на археолошком налазишту Медијана, санација зграде музеја на археолошком налазишту Медијана, Туристичка презентација археолошког налазишта Медијана)

Овај пројекат одобрен је у оквиру Јавног конкурса “Градови у фокусу 2018“, који је у оквиру програма “Градови у фокусу“, расписало Министарство културе и информисања Републике Србије.

Пројекат се састоји од више подпројеката који се односе на различите сегменте:

1. Подпројекат „Радови на уређењу гледалишта Луткарског позоришта у Нишу“— завршено.
2. Подпројекат „Реконструкција зграде Музеја на археолошком налазишту Медијана“ односи се на реконструкцију комплетне зграде Музеја, формирање стаклене галерије преко мозаика, како би мозаици могли у потпуности сачувати, али и презентовали туристима.
3. Подпројекат „Пројекат археолошких истраживања, презентације, планирања и радова на археолошком парку Медијана“ - завршено
4. Подпројекат „Мониторинг и евалуација пројекта“, што подразумева услуге ревизије пројекта.
5. Подпројекат „Израда пројекта туристичке презентације комплекса археолошког налазишта Медијана“
6. Подпројекат „Реализација пројекта туристичке презентације комплекса археолошког налазишта Медијана“
7. Подпројекат „Израда Пројекта Заштитне конструкције над Термама“ зависи од археолошких истраживања терми – одустало се због даљих археолошких истраживања над Термама.
8. Подпројекат „Реализација Пројекта Заштитне конструкције над Термама“ зависи од археолошких истраживања терми.

Општи циљ пројекта „Виртуозна презентација вишеслојног културног идентитета модерног Ниша“ је подржати културу и културне активности као покретаче друштвеног и економског развоја, систематизовање културне понуде и унапређење културног живота, креативних индустрија и културне инфраструктуре Ниша, адекватним коришћењем и презентовањем имовине културног наслеђа, кроз истраживање, заштиту, дигитализацију, партиципацију шире јавности и презентацију стваралаштва вишеслојног културног идентитета модерног Ниша.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор помоћи: Министарство културе и информисања Републике Србије

Укупна вредност пројекта: 145.362.854,30 РСД са ПДВ-ом

Учешће Министарства културе и информисања РС: 33.000.000,00 РСД са ПДВ-ом

Учешће Града Ниша на пројекту: 112.362.854,30 РСД са ПДВ-ом.

Очекивани рок завршетка: септембар 2021. године.

10. Изградња гасног генератора топлоте за потребе грејања основне школе „Др Зоран Ђинђић“ , балон сале и обданишта у Брзом Броду

У основној школи „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду постоји котларница на чврсто гориво, која топлотном енергијом снабдева систем централног грејања школе. У дворишту

школе изградња је балон сала за потребе одржавања наставе физичког васпитања. Балон сала није у функцији јер не поседује функционалан систем загревања. У непосредној близини школе у изградњи је објекат обданишта, за који је пројектом предвиђено да се топлотном енергијом снабдева из сопственог гасног генератора топлоте. У непосредној близини школе постоји гасна дистрибутивна мрежа. У циљу повећања енергетске ефикасности и заштите животне средине, пројекат „Изградња гасног генератора топлоте за потребе грејања основне школе „Др Зоран Ђинђић“ , балон сале и обданишта у Брзом Броду“ предвиђа укидање постојеће котларнице на чврсто гориво, изградњу прикључка на гасну дистрибутивну мрежу и изградњу једног јединственог гасног генератора топлоте који ће топлотном енергијом снабдевати сва три објекта. На овај начин се обезбеђује максимална економичност рада система за грејање и значајно смањује емисија штетних гасова и продуката сагоревања угља у атмосферу.

Планска вредност за реализацију овог пројекта износи 7.000.000 динара

Рок завршетка пројекта: у току 2021. године

11. Израда система за грејање физкултурне балон сале у Основној школи „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду

У дворишту Основне школе „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду изградња је балон сала за потребе одржавања наставе физичког васпитања. Балон сала није у функцији јер не поседује функционалан систем загревања. Настава се одвија у лошим условима, у учионицама и у складу са временским могућностима на отвореном простору у школском дворишту. У непосредној близини школе постоји гасна дистрибутивна мрежа, и за потребе осталих термотехничких инсталација основне школе и обданишта у плану је изградња прикључка на дистрибутивну гасну мрежу и гасне кућне мерно регулационе станице (КМРС),

У циљу омогућавања функционалног коришћења постојеће физкултурне балон сале, пројекат „Израда система за грејање физкултурне балон сале у Основној школи „Др Зоран Ђинђић“ у Брзом Броду“ предвиђа уградњу система за загревање балон сале помоћу одговарајућих гасних инфрацрвених грејача и прикључење на КМРС. На овај начин се обезбеђује максимална економичност рада система за грејање и омогућава одвијање наставе физичког васпитања у наменском простору који обезбеђује прописане услове за те активности.

Планска вредност за реализацију овог пројекта износи 2.000.000 динара

Рок завршетка пројекта: у току 2021. године

12. Изградња и реконструкција терми „Кулиште“ у Нишкој Бањи

Пројекат Изградња и реконструкција терми „Кулиште“ у Нишкој Бањи на к.п. 4402/1 к.о. Нишка Бања има за циљ прилагођавање објекта потребама пружања здравствене, рекреативне и туристичке услуге.

За реализацију Пројекта предвиђено је, Планом генералне регулације Градске општине Нишка Бања прва фаза, разрада једног дела катастарске парцеле 4402/1 у виду Урбанистичког пројекта.

Постојеће шетне стазе су након вишедеценијске употребе оштећене, а на појединим деоницама је дошло и до урушавања делова стаза те је потребно стазе обновити и ревитализовати. Дечије игралиште које је саставни део комплекса „Кулиште“ је запуштено и није у функцији дуж низ година, те се предвиђа његова санација и постављање новог мобилијара.

Потенцијал постојећег амбијенталног окружења овог дела јавног парка није искоришћен, положај стене и извора омогућава формирање водопада уз стену на јужној страни парка, која би каналима била довођена до базена са термоминералном водом.

На основу свега напред изложеног, види се значај и атрактивност овог пројекта за развој туризма, пружања здравствених и рекреативних услуга којима Нишка Бања располаже.

Носилац имплементације: Град Ниш, КЛЕР

Извор финансирања: Град Ниш и Министарства трговине, туризма и телекомуникација

Учешће Министарства трговине, туризма и телекомуникација: 40.000.000,00 РСД са ПДВ-ом

Учешће Града Ниша на пројекту: 20.000.000,00 РСД са ПДВ-ом

Укупна вредност пројекта: 60.000.000,00 РСД са ПДВ-ом

Очекивани рок завршетка: у току 2021.године

13. Изградња станова за припаднике служби безбедности на локацији „Ардија“ у Нишу

Пре почетка изградње станова за припаднике служби безбедности потребно је разминирати терен, с обзиром на то да је локација на којој се планира изградња стамбеног комплекса некада била војно стрелиште.

Пројекат за чишћење експлозивних остатака рата на површини јавне намене у комплексу „Ардија“ израдио је и доставио КЛЕР-у Центар за разминирање. Површина коју треба разминирати је 79,87 m².

Пројекат за чишћење експлозивних остатака рата на површини јавне намене у насељу „Стеван Синђелић“ израдио је Центар за разминирање и исти доставио Канцеларији. Површина коју треба разминирати на Локацији „Стеван Синђелић“ је 5,21 m².

Укупна средства предвиђена за разминирање обе локације је 86.000.000,00 рсд.

Након завршетка процеса разминирања треба извршити археолошка испитивања терена на подручју „Ардија“. Град Ниш потписао је уговор са Центром за нове технологије “

Виминацијум” за археолошка истраживања на локацији “Ардија” на површини од 26,50 ха геомагнетском методом и 4,20 ха георадарском методом.

Вредност тог уговора је 12.004.754,40 рсд.

Очекивани рок завршетка: јун 2021.године

14. Санација, реконструкција и адаптација објекта Месна заједница „Божидар Аџија“

Реализација пројекта „Санација, реконструкција и адаптација објекта Месна заједница „Божидар Аџија“ ради се у циљу адаптирања постојећег објекта у вртић.

За потребе дечије установе „Пчелица“ у Нишу предвиђа се да капацитет адаптираног објекта буде за око 100 деце. Због дугогодишње употребе и дотрајалости објекта као и инсталација у самом објекту и ван њега, предвиђени су следећи радови на објекту: замена

фасадне столарије и браварије, замена унутрашње столарије, термичка изолација фасадних зидова, санирање свих зидова у просторијама у објекту, замена подних облога, адаптација санитарних чворова, неопходне интервенције на електроенергетским инсталацијама, увођење телекомуникационих и сигналних инсталација, поправка, чишћење, испирање и бојење цевне мреже, поправка, чишћење, испирање и бојење постојећих радијатора или замена новим, постављање нових радијаторских вентила са термоглавама, замена постојећих пумпи са енергетски ефикасним пумпама са фреквентним регулатором (променљивим протоком воде), сервисирање или замена опреме, арматуре у термичкој/подстаници, уградња одговарајућих мултисплит или VRV клима система за хлађење комплетног простора у летњем режиму рада и загревање у прелазном периоду, побољшање комфора и повећање приступачности објекта и дефинисање неопходних мера побољшања заштите од пожара. Такође, препоручује се мера побољшања енергетске ефикасности како би објекат достигао минимум енергетски разред „Ц“.

Пројекат је тренутно у фази одобравања по Програму за изградњу и адаптацију вртића код Фондације Новак Ђоковић.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор финансирања: Фондација Новак Ђоковић

Вредност пројекта: око 27.487.356, 82 РСД са ПДВ-ом.

Очекивани рок завршетка: друга половина 2021. године.

Канцеларија за локални економски развој града Ниша, интензивно ради и на припреми следећих пројеката чија ће реализација бити започета у току 2021. године и то:

1. Санација и унапређење енергетске ефикасности објекта вртића „Лептирић“ у Нишу

У току је процедура потписивања Уговора о финансирању пројекта унапређења енергетске ефикасности „Санација и унапређење енергетске ефикасности објекта вртића Лептирић“ у Нишу између Министарства рударства и енергетике и Градске општине Медијана, преко које је Град Ниш конкурисао по јавном позиву Министарства рударства и енергетике ради финансирања унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја.

Овим пројектом предвиђена је енергетска санација објекта са извођењем радова који би унапредили функционисање објекта у смислу повећања енергетске ефикасности. Ово се пре свега односи на реконструкције термичког омотача целог објекта и потпуно одвајање кухињског блока као засебне функционално-технолошке целине. У складу са пројектним задатком предвиђа се:

- замена целокупне унутрашње и спољашње столарије новом,
- санација подова, зидова и плафона са уградњом термоизолационих плоча
- израда термоизоловане фасаде
- санација и изолација равног крова
- замена постојећих радијаторских вентила одговарајућим термостатским, са термостатском главом на свим грејним телима.

Новопроектнованим стањем побољшаће се енергетска својства објекта од јавног значаја у смислу комфора и здравља деце и особља, модернизоваће се омотач објекта. Котларница

није била предмет унапређења енергетске ефикасности јер је у току прикључење објекта на даљински систем грејања и укидање постојеће котларнице.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој
Извор финансирања: Град Ниш и Министарство рударства и енергетике
Учешће Министарства рударства и енергетике: 20.000.000,00 РСД са ПДВ-ом
Учешће Града Ниша на пројекту: 18.446.731,84 РСД са ПДВ-ом
Укупна вредност пројекта: 38.446.731,84 РСД са ПДВ-ом
Очекивани рок завршетка: друга половина 2021. године

2. Санација и унапређење енергетске ефикасности објекта Грађевинско-техничке школе „Неимар“ у Нишу

У току је процедура потписивања Уговора о финансирању пројекта унапређења енергетске ефикасности „Енергетска санација објекта Грађевинско техничке школе Неимар“ између Министарства рударства и енергетике и Градске општине Црвени Крст, преко које је Град Ниш конкурисао по јавном позиву Министарства рударства и енергетике ради финансирања унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја.

Предметни објекат припада категорији зграда намењених образовању. Овим пројектом предвиђена је енергетска санација објекта са извођењем радова који би унапредили функционисање објекта у смислу повећања енергетске ефикасности .

Реализација Пројекта предвиђа замену спољашње столарије (прозори и врата), израду комплетне фасаде са термо изолационим материјалом од камене вуне 12 см, монтажу комплетног кровног покривача са објекта и постављање термоизолације 16 см камене вуне између кровних носача са парном браном испод и паропропусном-водонепропусном фолијом изнад и враћање постојећег кровног покривача, уградњу термостатских вентила на грејним телима, уградњу система за регулацију грејања, замену дотрајале опреме-циркулационе пумпе и уградњу LED расвете.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој
Извор финансирања: Град Ниш и Министарство рударства и енергетике
Учешће Министарства рударства и енергетике: 20.000.000,00 РСД са ПДВ-ом
Учешће Града Ниша на пројекту: 4.747.432,60 РСД са ПДВ-ом
Укупна вредност пројекта: 24.747.432,60 РСД са ПДВ-ом
Очекивани рок завршетка: друга половина 2021. Године

3. Енергетска санација објекта Основне школе „Стефан Немања“

У току је процедура потписивања Уговора о финансирању пројекта унапређења енергетске ефикасности „Енергетска санација објекта Основне школе Стефан Немања“ између Министарства рударства и енергетике и Градске општине Пантелеј, преко које је Град Ниш конкурисао по јавном позиву Министарства рударства и енергетике ради финансирања унапређења енергетске ефикасности у објектима од јавног значаја.

Предметни објекат припада категорији зграда намењених образовању.

Реализацијом Пројекта предвиђено је извршити замену спољашње столарије (прозори и врата) као и израду комплетне фасаде са термо изолационим материјалом од камене вуне 15 cm као и изолацију крова К1 екструдираним полистиреном (стиродуром) дебљине 14 cm, уградњу термостатских вентила на грејним телима, уградњу система за регулацију грејања, замену дотрајале опреме- циркулационе пумпе и уградњу LED расвете.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој
Извор финансирања: Град Ниш и Министарство рударства и енергетике
Учешће Министарства рударства и енергетике: 20.000.000,00 РСД са ПДВ-ом
Учешће Града Ниша на пројекту: 25.980.124,00 РСД са ПДВ-ом
Укупна вредност пројекта: 45.980.124,00 РСД са ПДВ-ом
Очекивани рок завршетка: друга половина 2021. Године

4. Реконструкција фасада у Нишу (фаза III)

Реконструкција у овој фази обухвата текуће одржавање Спомен комплекса „Беле Кула“ и објекта Града Ниша – Градска кућа.

Кула је зидана од камена повезаног малтером, справљеним у врућем кречу са хоризонталним дрвеним либажним гредама. Лобање су интегрално узидане у зидну структуру и фиксиране малтером. Од почетних 952, до данас је сачувано 59 лобања. Горње зоне куле са кровом су у потпуности урушене тј. данашње стање егзистира од 1892. године, из времена градње капеле. Капела је грађена по пројекту архитекте Димитрија Лека и представља добру заштиту куле од атмосферских утицаја.

На стодесетогодишњицу изградње капеле, а поводом обележавања двестотогодишњице битке на Чегру, 2002. године, финансијским средствима из буџета Републике Србије, у организацији и под руководством Завода за заштиту спменика културе Ниш, отпочели су радови на њеној темељној обнови и генералном уређењу читавог комплекса. Радови су успешно окончани 2006. године. У циљу заштите куле и лобања на њој од механичких и физичких оштећења до којих може доћи од стране посетилаца капеле, непосредно око ње подигнут је заштитни стаклени плашт.

Осим саме куле са лобањама и заштитног стакленог плашта на свим осталим сегментима споменичког ансамбла присутни су знаци деструкције и одређеног степена пропадања као последица разних утицаја, што је овим пројектом и предвиђено за санацију.

Градска кућа спада у ред архитектонски највреднијих јавних објеката Ниша. Зграда је саграђена 1925. године и била је прва филијала Народне банке у Србији. Зграда је 1986. године проглашена спомеником културе и заштићена законом. Реконструкција представља ревитализацију комплетног објекта са акцентом на очување аутентичног изгледа орнамената на фасади.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Оквирна вредност пројекта: 50.000.000,00 РСД

5. Пројекат „Техничка помоћ за унапређење животних и стамбених услова ромске популације у неформалним насељима“

У циљу решавања проблема једног од највећих ромских неусловних насеља у Нишу „Црвена звезда“, Град Ниш је разматрао потенцијалне локације за изградњу новог насеља, за чију би изградњу било потребно обезбедити комуналну инфраструктуру као и изградњу стамбених објеката у функцији социјалног становања. Као резултат анализе, дошло се до локације која од могућих највише одговара у погледу намене предвиђене Плановима генералне регулације, са аспекта имовинско-правних односа и социјалне инклузије Рома.

Мобилни тим извршио је попис становника у насељу „Црвена звезда“, њихово бројчано стање, старосну структуру и специфичне потребе које су везане за здравствено стање и делатности којима се баве.

Наредна фаза је припрема информације о локацији која је потребна за даљу разраду пројекта, израда пројектног задатка, базираног на информацијама које је прибавио мобилни тим.

Након доношења одлуке о одабиру локације, одобрења пројектног задатка, улази се у фазу пројектовања.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој
Извор помоћи: Делегација Европске Уније у Републици Србији
Учешће Града Ниша на пројекту: израда пројектне документације и испитивања
Очекивани рок завршетка: крај 2021. године.

6. Обнова и изградња водоводне и канализационе инфраструктуре

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој
Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе Републике Србије: 2.000.000,00€
Учешће Града Ниша на пројекту: припрема документације из имовинско-правне области и пројектно-техничке документације

7. Конверзија котларнице и кухињске опреме са лаког лож уља на гас, у централној кухињи „Младост“ Предшколске установе „Пчелица“

У протеклом периоду исказана је изразита неекономичност рада система због употребе најскупљег енергента (лаког лож уља). Такође, због емисије изразито штетних гасова продуката сагоревања лаког лож уља, није избегнуто ни загађење животне средине.

Како постоји дистрибутивна мрежа природног гаса у непосредној близини објекта, планирана је конверзија којом ће се знатно повећати безбедност објекта, али и економичност рада система и смањити загађење животне средине

Процењена вредност пројекта: 10.000.000 РСД
Очекивани рок завршетка: прва половина 2021. године

8. Изградња кампуса два факултета Универзитета у Нишу-Факултета спорта и физичког васпитања и Природно - математичког факултета

Ресорно министарство определило је средства за изградњу кампуса два факултета Универзитета у Нишу – Факултета спорта и физичког васпитања и Природно-математичког факултета будући да је реч о високошколским установама које имају вишегодишњи проблема са простором. Инвестиција у изградњу ова два кампуса процењује се на више од 10 милиона евра.

Изградња кампуса Факултета спорта и физичког васпитања предвиђена је у комплексу Спортског центра Чаир, у складу са потврђеним урбанистичким пројектом и то у југоисточном делу парка Чаир.

Изградња кампуса Природно-математичког факултета предвиђена је на постојећој локацији овог факултета.

У наредном периоду потребно је урадити имовинску припрему, израду пројектно-техничке документације и евентуалну недостајућу инфраструктуру.

Носилац активности: Канцеларија за локални економски развој.

9. Формирање Кванташке пијаце на локацији код Новог Села

Град Ниш планира изградњу нове пијаце на локацији код Новог Села на КП 927/1 у Нишу. У фази је припрема документације.

Носилац имплементације: Град Ниш, КЛЕР

Извор финансирања: Град Ниш

10. Изградња вртића - предшколске установе у ГО Пантелеј

Град Ниш планира изградњу новог вртића – предшколске установе на КП 6511/1 КО Пантелеј у Нишу. У фази је припрема техничке документације.

Носилац имплементације: Град Ниш, КЛЕР

11. Позив Министарства заштите животне средине за евидентирање и помоћ у санирању дивљих депонија

Министарству заштите животне средине достављени су подаци о локацијама дивљих депонија на подручју градских општина Града Ниша, са оквирном количином отпада на истим, као и оквирни износ трошкова потребних за уклањање дивљих депонија.

Упркос напорима и ангажовању на терену, Ниш има велики број дивљих депонија, које се простиру на 320.023,00 m². Затражена је финансијска помоћ Министарства заштите животне средине за решавање проблема дивљих депонија, односно за њихово уклањање.

Оквирни износ трошкова за уклањање: 120.458.682,67 динара са ПДВ-ом.

12. Санација, реконструкција и унапређење енергетске ефикасности објеката и партерног уређења дворишта Завода за васпитање омладине

Радови на санацији, адаптацији, реконструкцији и унапређењу енергетске ефикасности комплекса Завода за васпитање омладине се изводе у циљу побољшања услова коришћења

објеката, поправке и замене појединих оштећених делова инсталација и опреме, прикључења на систем даљинског грејања, као и повећања енергетске ефикасности објеката у комплексу.

Пројектом је обухваћена: санација влаге у подруму, санација и замена подних подлога, реконструкција ограде, санација и кречење унутрашњих зидова и плафона, замена унутрашње столарије, адаптација подрумских просторија Управне зграде, санација и реконструкција свих постојећих санитарних чворова, формирање новог санитарног чвора, израда енергетски ефикасне фасаде, санација крова са заменом оштећених олука и солбанака, санација и реконструкција комплетне постојеће унутрашње и спољашње водоводне и канализационе мреже, реконструкција и адаптација инсталација унутрашњег осветљења свих објеката, реконструкција спољашње расвете, санација и адаптација постојећег система за дојаву пожара, инвестиционо одржавање и енергетска санација унутрашње инсталације централног грејања, системи за вентилацију, комплетно партерно уређење.

Носилац имплементације: Град Ниш, Канцеларија за локални економски развој

Извор финансирања: Канцеларија за управљање јавним улагањима Владе РС

У току је процес расписивања јавне набавке за избор пројектанта за израду пројектно техничке документације.

13. Стадион „Чаир“

Град Ниш, преко Канцеларије за управљање јавним улагањима, настоји да обезбеди средства за наставак радова на реконструкцији и доградњи стадиона „Чаир“ која је започета 2011. године као фазна градња.

Град је у претходном периоду прибавио сву неопходну техничку документацију и спровео процедуре за добијање дозвола и сагласности у складу са Законом о планирању и изградњи и то за:

- изградњу нове западне трибине са наткривањем
- наткривање северне, источне и јужне трибине (четврта фаза)
- грејање терена
- рушење постојеће западне трибине
- реконструкцију и доградњу северне, источне и јужне трибине – наставак радова по дозволи из 2011. године (прва и друга фаза)
- рушење стубова за постојећу расвету

Озакоњен је и кабл који се протеже од стадиона до трафо станице „Апеловац“.

У завршном смо поступку за добијање дозволе за партерно уређење, у складу са Законом о планирању и изградњи..

Процењена вредност пројекта: 4.055.448.601,42 динара са ПДВ-ом, али су могућа одступања у зависности од цене материјала.

14. Опремање локације „Xingyu“

За потребе изградње фабрике „Xingyu“, Град Ниш опрема локацију за изградњу фабрике неопходном инфраструктуром:

- Изградња канализационе мреже у Димитрија Туцовића, радови у вредности од 7.500.000 динара(радови завршени);
- Изградња водоводне мреже и атмосферске канализације у сервисној саобраћајници на локацији Димитрија Туцовића, радови у вредности од 4.500.000 динара (радови завршени);
- Изградња сервисне саобраћајнице. Радове реализује Дирекција за изградњу Града Ниша, радови у вредности од 37.000.000 динара су у току;

У току је припрема пројектно-техничке документације за даљу разраду локације сагледавањем сакупљања отпадних и атмосферских вода, изградњом мреже и наставком изградње Бубањског атмосферског колектора.

До сада уложена вредност у инфраструктуру: 49.000.000 динара са ПДВ-ом

15. Опремање локације за изградњу социјалних станова у насељу „Бранко Бјеговић“

За потребе изградње социјалних станова за избегла лица у сарадњи с Комесаријатом за избеглице Град Ниш је опремио локацију инфраструктурним објектима у ул. др Милош Ђорић (водоводна и канализациона мрежа, саобраћајница, трафостаница). Следе завршни радови и прибављање употребне дозволе.

Процењена вредност пројекта : 52.753.861,92 динара

16. Опремање локације „Стеван Синђелић“ - војни станови

Влада Републике Србије реализује Пројекат изградње 190 станова за припаднике снага безбедности у насељу Стеван Синђелић. Град Ниш обезбеђује пројектно-техничку документацију за потребе опремања локације инфраструктурним објектима, водоводном и канализационом мрежом, саобраћајницама, расветом и топловодом, као и извођење радова. Град Ниш је у поступцима јавних набавки закључио све уговоре за изградњу инфраструктуре. Република и Град Ниш спроводе претходно радове на разминурању терена.

Процењена вредност недостајуће инфраструктуре : 35.101.313,52 динара

17. Опремање локације „Ардија“ - војни станови

За потребе изградње 2024 стана за припаднике снага безбедности на локацији „Ардија“ уз Сомборски булевар у Нишу, Град Ниш обезбеђује пројектно-техничку документацију за потребе опремања локације примарном и секундарном инфраструктуром. Опремање локације финансираће Република Србија. Република и Град Ниш спроводе радове на разминурању терена.

Процењена вредност недостајуће инфраструктуре : 1.441.510.000,00 динара

18. Обданиште у Новом селу

На локацији старе школе за потребе становника Новог села, Град Ниш гради комбиновану дечију установу (предшколско и вртић) бруто грађевинске површине 779,46 m² .

Процењена вредност пројекта : 43.456.573,24 динара

19. Обданиште у насељу Брзи брод

У насељу Брзи брод је рађена адаптација, реконструкција и доградња зграде основне школе ради формирања комбиноване дечије установе (предшколско и вртић) бруто развијене површине 883,61 m². Планирани рок завршетка радова је јун 2021.године.

Процењена вредност пројекта : 42.750.000,00 динара

20. Црква Св. Василије Острошки

Радови на изградњи овог верског објекта започети су 2016. године.

Храм са криптом и звоником лоциран је на парцели к.п. 414/3 КО Ниш-Ћеле кула. Храм је по типологији: једнокупolni, развијеног уписаног крста, са јужним и северним конхама и тролисном апсидом. По стилу има елементе цариградске црквене архитектуре и моравске школе које су прилагођене савременом времену.

Испод храма се налази крипта - сала са пратећим просторијама и крстионица.

Крстионица је пројектована као шестолисна сакрална грађевина централног типа са плитком куполом.

Звоник у основи је осмоугаон, висине шест етажа. Завршна етажа је отворена, а осмодни кров стоји на слободностојећим стубовима. На четвртој етажи су отворени велики прозори-бифоре тако да се формира видиковац.

Радови су у завршној фази.

Процењена вредност пројекта : 114.160.000,00 динара

21. Палионица свећа за храм Св. Цара Константина и Царице Јелене

Објекат ће поред простора за обављање верских обреда – велике и мале палионице за свеће, имати и функцију продајног простора тј. продавнице у којој ће се продавати свеће, књиге и други црвени предмети.

Поред ових просторија, у објекту су предвиђени и санитарни чвор са претпростором, као и остава са претпростором.

Након утврђене потребе за постојањем једног оваквог објекта у парку Св. Саве, одлучено је да се испројектује објекат чије се архитектонско решење везује по свему за архитектуру постојећег Храма Св. цара Константина и Царице Јелене. О повезаности ова два објекта, говори избор материјала као и обликовање новопроектваног објекта палионице свећа са продавницом.

Процењена вредност пројекта : 13.334.509,68 динара

НАПОМЕНА: Пројекти који су у припреми од броја 1-7 реализоваће се у зависности од доступности техничке документације.

- 1) Реконструкција „Бали бегове џамије“ у Нишкој тврђави
- 2) Реконструкција „Атељеа“ у Нишкој тврђави
- 3) Реконструкција „Пашиних конака“ у Нишкој тврђави
- 4) Реконструкција „Апсане“ у Нишкој тврђави
- 5) Реконструкција „Ковачнице“ у Нишкој тврђави
- 6) Реконструкција магацина предузећа „Градина“ у Нишкој тврђави
- 7) Реконструкција „барутана бр.1, бр.2, бр.3“ у Нишкој тврђави

Град Ниш од 01.01.2021. године, преко Канцеларије за локални економски развој реализује и следеће Програме;

22. Мала сцена Народног позоришта

Доградња Народног позоришта се предвиђа на јужној страни објекта и намењена је формирању мале сцене која улази у хол, малу сцену и пратеће садржаје. Улаз мале сцене је на источној фасади објекта. Мала сцена садржи пратећи простор за њено независно функционисање: тоалете у подруму, фоаје са гардеробом у приземљу и сама сцена која је на првом спрату.

Главни део дограђеног дела објекта чини мала сцена на првом спрату. Сцена се налази по средини простора са два гледалишта, једно наспрам другог. Функционалним решењем и предвиђеним фасадним отвором целом дужином позорнице даје се могућност одржавања представа на уличне гледаоце. Основни сценски простор може добити и другачију форму, зависно од редитељског приуступа.

Веза мале сцене са пратећим просторима приземља и подрума је остварена на источној страни локације. Архитектонско обликовање дограђеног дела, прилагођено је постојећем објекту. Основна стилска форма Народног позоришта је рана модерна са елементима Арт Декоа. У том смислу, висина објекта је у потпуности усаглашена са постојећом, а габарит је природни наставак основног, који произилази из везе са јужном ризалитом, односно они се додирују пуном ширином јужне фасаде основног објекта.

Основна идеја пројекта је да се између дограђеног дела и постојећег објекта успостави што складнија композициона равнотежа. Ово је условљено и условима Завода за заштиту споменика културе (бр.199/2 од 02.03.2016.године), који је навео да је Народно позориште проглашено за културно добро – споменик културе.

Зграда Народног позоришта у оквиру грађевинске парцеле се налази у ужем централном градском језгру на Синђелићевом тргу. Градња ће се извести у једној фази према свим правилима и прописаним условима. Пројекат се састоји у доградњи зграде Народног позоришта спратности По+П+1 на катастарској парцели 745 КО Ниш-Бубањ.

Имплементација пројекта представља велики значај за успостављање механизма популаризације новог туристичког производа – нових позоришних представа на малој сцени и промовисању културне баштине. Иновативност у позоришној уметности, такође ће бити параметар који ће бити задовољен изградњом мале сцене. Обзиром да ће бити отворена према спољашњости, праћење позоришних представа на отвореном, биће велики позитиван допринос отварању позоришта према љубитељима позоришта који нису у

могућности да купују улазнице за позоришне представе. Овакав концепт је предуслов да шира локална заједница буде укључена у културна дешавања и на тај начин директно доведе до побољшања квалитета живота у граду. Конкретно, Народно позориште Ниш ће одржавати опрему и објекат из редовних текућих средстава, као и из средстава од продаје карата. На тај начин финансијска одрживост пројекта биће оправдана. Узимајући у обзир чињеницу о константном броју туриста који долазе у Ниш, очекује се финансијска одрживост пројекта у наредне три године.

Доградња мале сцене Народног позоришта растеретиће простор за извођење представа на великој сцени у периоду када није пуна сезона позоришних представа. Посебним отвором ка спољашњости, дешавања на малој сцени биће доступна и гледаоцима који се не налазе у сали, што је иновативни начин функционисања позоришта са израженом социјалном и културном димензијом.

Пројекат ће финансирати Република Србија.

Програм уређивања грађевинског земљишта и одржавања комуналне инфраструктуре за 2021. годину, са планираним улагањима од 450.011.123,00 динара у активности и финансијска средства на припремању и опремању грађевинског земљишта и одржавању изграђених јавних комуналних објеката градског и сеоског подручја, сагледавајући пројекте за изградњу водоводне, канализационе и топоводне мреже, изградњу вртића, верских објеката и недостајуће инфраструктуре стамбених локација, као и одржавање изграђених јавних комуналних објеката градског и сеоског подручја;

Програм капиталног инвестирања у објекте у јавној својини Града Ниша за 2021. годину са планираним улагањима од 61.000.000 динара за објекте предшколског и основног образовања и васпитања, здравствене заштите, културе, спорта и локалне самоуправе.

4.1.9. Развојни домаћи и међународни пројекти

Канцеларија за локални економски развој у припреми и реализацији пројеката, усмерених на унапређење квалитета живота и побољшање услова за привредни раст, активира ширу друштвену и стручну заједницу. Када говоримо о локалном економском развоју, за развојне пројекте, планиране у 2021. години, основни модел који примењујемо је партиципативни модел сарадње друштвено економских актера на планирању, припреми и реализацији. Канцеларија ће радити и на успостављању вертикалне координације између различитих нивоа власти и хармонизацији јавних политика будући да се ради о факотрима битним за успешно планирање и спровођење локалног економског развоја.

Град Ниш је, посредством Канцеларије за локални економски развој, претходних година покренуо низ пројеката, који ће бити реализовани током ове и наредних година а чији је фокус на оснаживању локалне заједнице и стварању развојне основе за побољшање услова живота грађана. Ови пројекти ће бити реализовани уз финансијску и/или техничку подршку Европске уније и билатералних донатора као што су УНДП, УНОПС, ГИЗ и други, али и уз помоћ финансијских институција као што су Европска инвестициона банка (ЕИБ), Француска развојна агенција (АФД) и други.

Узимајући у обзир свеобухватни концепт локалног економског развоја који није искључиво везан за раст економије, Канцеларија за локални економски развој ће у 2021. години спроводити пројекте и активности које теже побољшању квалитета живота и унапређењу пословног амбијента:

1. Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора

У склопу пројекта „Иницијатива за финансирање пројеката регенерације урбаних простора“, који спроводи Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре уз финансијску подршку Европске инвестиционе банке (ЕИБ) и Француске развојне агенције (АФД), Град Ниш припрема неопходну документацију за прединвестициону и инвестициону фазу пројекта “Урбане регенерације простора градског железничког коридора“ чији ће саставни део бити и „Студија урбане мобилности Града Ниша“. На овај начин стварају се услови за дугорочно планирање и капитално улагање у банкарски прихватљиве пројекте саобраћајне инфраструктуре и интервенције у области урбане мобилности.

Након отклањања ограничења у примени Оквирног споразума између Европске инвестиционе банке и Републике Србије о пружању техничке подршке, очекује се почетак пројекта у другом кварталу 2021.године. Циљ пројекта је обезбеђивање оквира за планирање инвестиција у мобилност и саобраћај у Нишу, као и промена намене и регенерација простора постојећег железничког коридора.

2. „Технопарк Србија 2“

Пројекат „Технопарк Србија 2“, преко Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, спроводи Научно технолошки парк Београд, а суфинансирају Влада Швајцарске конфедерације и Град Ниш кроз субвенционисање рада Друштва са ограниченом одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“.

Влада Швајцарске конфедерације финансира пројекат у износу 620.000,00 швајцарских франака и то за три конкретне активности:

- развој и спровођење шеме финансирања почетног капитала за подршку стартаповима у раној фази развоја у износу од 10.000-15.000 ЦХФ за 25 стартапова из Ниша;
- пружање подршке која се односи на: процену потреба, развој детаљног пословног модела, позиционирање и промоцију, обуке, мониторинг итд. Научно-технолошког парка у Нишу;
- Подизање капацитета НТП-а у циљу пружања подршке компанијама за промоцију извоза, права интелектуалне својине, увођење мера подршке финансирању, итд.

Град Ниш суфинансира пројекат кроз субвенционисање рада Друштва са ограниченом одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“ средствима у износу од најмање 600.000,00 ЦХФ (66.000.000,00 динара), за период 2020-2023. Финансијске обавезе Града Ниша односе се на допринос кроз опремање простора за стартапове (канцеларије, конференцијска салу, дељење простора, заједнички простор), канцеларије за менаџмент, плате за директора и запослене, буџет за режијске трошкове, ИКТ опрему и

широкопојасну интернет везу. Нефинансијске обавезе Града Ниша преко Друштва са ограниченом одговорношћу „Научно технолошки парк Ниш“ се односе на креирање услова за подизање свести и промоцију културе иновација, развој Научно технолошког парка Ниш у складу са примерима добре праксе на професионалној основи, развој технопредузетништва код младих и запошљавање нових сарадника и запослених на основу јасних критеријума и квалификација у циљу обезбеђеивања елементарних услова за рад Научно технолошког парка Ниш и спровођење пројектних активности.

3. Ботаничка башта

Канцеларија за локални економски развој отпочела је припремне активности за реализацију пројекта успостављања ботаничке баште у Нишу. Ботаничка башта је научно-истраживачка, наставна и културно-просветна установа у којој се налазе колекције биљака које репрезентују разноврсност и богатство биљног света. Град Ниш би, као, велики универзитетски центар и град окружен великим биљним диверзитетом, формирањем ботаничке баште заузео важну улогу у научном, еколошком и културном животу земље. Осим тога, ботаничка башта обогатиће, својим садржајем, туристичку понуду Града Ниша а тиме допринети и његовом локалном економском развоју. Како су дефинисане примарне функционалности Ботаничке баште, укључујући њену намену, улогу, структуру и карактеристике, као и локацију, у 2021. години биће израђено идејно и урбанистичко решење за предметну локацију, као и пројектно- техничка документација, а пројекат ће бити поднет за финансирање из буџета Републике Србије.

4. „Будући градови југоисточне Европе“

Извор финансирања ове петогодишње иницијативе је Европски институт за иновацију и технологију преко ClimateKic-а, којим се планира инклузивна и просперитетна трансформација одабраних делова града у градовима учесницима из југоисточне Европе (Марибор, Сарајево, Скопље, Крижевци и Ниш). У току 2021.године, Град Ниш ће у сарадњи са Привредном комором Србије и Научно-технолошким парком Ниш радити да сагледавању технолошких и друштвених иновација које се могу тестирати на територији Ниша како би понудили иновативна решења за проблеме Ниша у области климатских промена.

5. Израда пројекта за извођење радова за мултифункционални Експо центар у Нишу

Средствима Европске уније, кроз Програм подршке Европске уније развоју општина - ЕУПРО реализује се пројекат „Израда пројекта за извођење радова за мултифункционални Експо центар у Нишу“. Укупна вредност пројекта је 70.600,00 € од чега ЕУПРО учествује са 30.000,00 €, а Град Ниш са 40.600,00 €, за потребе израде урбанистичке и пројектно-техничке документа до нивоа Пројекта за извођење. Завршетак пројектно-техничке документације за изградњу Експо центра Ниш допринеће завршном функционалном садржају локације и омогућити јединствено планирање околних садржаја кроз успостављени центар пословних, комерцијалних, културних, спортских и

рекреативних активности и туризма. Очекивани рок за завршетак пројекта је 01.05.2021.године.

6. Унапређење Географског информационог система

Како би се побољшали капацитети Ниша да идентификује, интегрише у развојне процесе, управља и користи геопросторне податке, пројектом „Унапређење Географског информационог система“, Град Ниш ће надоградити ГИС увођењем нових слојева из приоритетних области, обезбедити недостајуће функционалности (3Д анализа и визуализација, модул за управљање корисницима, алат за симулацију поплава, алат за праћење покретних објеката, развој подршке за онлине позадинске слојеве) и израдити мобилну апликацију за приступ Географском информационом систему.

Укупна вредност пројекта је 105.700,00 €

У току 2021.године биће извршена обука чланова ГИС-а за пуну примену ГИС-а у свакодневном послу, као и набавка специфичне опреме (беспилотна летелица, ГНСС уређаји) који ће користити граду за даље сагледавање терена. Пројекат је, са 86.200,00 €, подржала Европска унија (ЕУ) преко развојног програма ЕУ ПРО, који реализује УНОПС.

7. Инклузивно предшколско васпитање и образовање

У склопу пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, који реализује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, средствима Светске банке је планирано комплетно финансирање изградње и опремања вртића капацитета 270 деце на територији ГО Палилула, на катастарској парцели број 2584, КО Ниш-Бубањ, површине 31.380м², листа непокретности број 5474, на којој се у једном делу налази Специјална школа са домом ученика „Бубањ“.

У току 2021.године КЛЕР планира да реши имовинско-правни статус парцеле, изради Идејно решење и Урбанистички пројекат и обезбеди грађевинску дозволу, као предуслов за потписивање уговора са Светском банком.

8. Пројекат смањења загађења ваздуха пореклом из индивидуалних извора у 2021. години

У склопу јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројекта смањења загађења ваздуха у Србији пореклом из индивидуалних извора, у 2021. години биће реализоване три мере чији је циљ промена и смањење количине потрошеног енергента кроз примену мера замене неефикасних уређаја за грејање у приватним кућама и то:

- Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на пелет;
- Мера замене постојећих уређаја за грејање ефикаснијим уређајима на гас;
- Мера уклањања постојећих уређаја за грејање и прикључење на систем даљинског грејања.

Укупни буџет пројекта је 17.600.000,00 динара. Тражени износ од Министарства заштите животне средине 14.080.000,00 или 80% укупне вредности пројекта.

9. Пројекат пошумљавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2021. години

У склопу Јавног конкурса за доделу средстава за суфинансирање реализације пројеката пошумљавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета у 2021. години биће реализован пројекат пошумљавања следећих локација:

- Градска општина Пантелеј-садња дрвореда у улицама Винтерова, Јагодинмалска, Милована Крстића, Господска;
- Улица Мокрањчева (западно од Мокрањчеве к.п.бр 16591/48 и источно од Мокрањчеве к.п.бр.16664/1).

Износ укупног буџета пројекта је 4.551.826,58. Од Министарства заштите животне средине потраживано је 3.641.461,26 или 80% укупног износа пројекта.

10. Управљање стакленом амбалажом на западном Балкану

Град Ниш, преко Канцеларије за локални економски развој, реализује пројекат „Управљање стакленом амбалажом на западном Балкану“, у оквиру програма develoPPP.de, који спроводи ГИЗ по налогу немачког Савезног Министарства за економску сарадњу и развој (БМЗ) у партнерству са компанијом-оператером система Секопаком и регионалним техничким секретаријатом БФЦ СЕЕ мреже-НАЛЕД-ом.

Пројекат се спроводи у сарадњи Националне алијансе за локални економски развој НАЛЕД и оператера амбалажног отпада СЕКОПАК д.о.о. Београд, а Град Ниш и Град Сомбор су партнери на пројекту. Време реализације пројекта је до 31. децембра 2022. године.

Пројекат се, поред Србије, реализује и у Босни и Херцеговини и Северној Македонији. Укупна вредност пројекта за све три државе је 1.920.000 евра. Пројекат у потпуности финансира Немачко Савезно министарство за економску сарадњу и развој преко развојне агенције ГИЗ.

У склопу пројекта ће бити припремљен и оптимизован бизнис модел за рециклажу стакла, а извршена је набавка опреме - 300 звона за стакло и организована је кампања укључивања јавности.

Очекује се, да након завршетка пројекта, количина сакупљеног отпада од стакла буде увећана за 20%.

11. Српско-Корејски информатички приступни центар-СКИП центар Ниш

Град Ниш, преко Канцеларије за локални економски развој, врши припрему за реализацију пројекта „Српско-Корејски информатички приступни центар-СКИП центар Ниш“ који представља проширење сарадње између Републике Србије и Републике Јужне Кореје у области информационах и комуникационих технологија, а који се финансира средствима Владе Републике Кореје преко Националне агенције за информационо друштво Републике Кореје.

Циљ је успостављање информатичко-приступног центра који ће допринети превазилажењу дигиталног јаза кроз подизање информационе писмености и промоцију сарадње путем информационах технологија, кроз едукацију државних службеника

нарочито у погледу коришћења електронских сервиса, слободан приступ интернету за грађане, семинаре и друге активности.

Укупна вредност пројекта је 250.000 ЕУР, који се у пуном износу финансира средствима Владе Републике Кореје и односи се на реконструкцију/санацију објекта и опремање објекта намештајем и ИТ опремом.

Носилац реализације пројекта је Министарство државне управе и локалне самоуправе Републике Србије. Пројекат финансира Влада Републике Кореје, а спроводи Министарство државне управе и локалне самоуправе и Град Ниш.

12. „ИНО-РЕГ: Иновациони екосистем као покретач регионалне конкурентности Нишавског округа“

Регионална развојна агенција Југ и Град Ниш, уз суфинансирање Развојне агенције Србије, у 2021. години спровешће пројекат којим ће бити дефинисане области у којима Нишавски округ има критичну масу знања, капацитета и компетенција и у којима постоји иновациони потенцијал за позиционирање на глобалним тржиштима, што ће допринети правилном алоцирању ограничених ресурса, већем степену активирања територијалног капитала, стварању подршке у усмеравању рада Научно-технолошког парка и убрзаном економском развоју Нишавског округа а тиме и већој територијалној кохезији Републике Србије.

13. Платформа за одговорно управљање јавним финансијама

Пројекат „Платформа за одговорно управљање јавним финансијама“ спроводи Програм Уједињених нација за развој (УНДП) у Србији, а финансира Влада Шведске (СИДА), док је Град Ниш један од пет ЈЛС учесника на пројекту.

Пројекат предвиђа рад на јачању партнерства између јединица локалне самоуправе (ЈЛС) и цивилног друштва кроз изградњу транспарентнијег приступа финансирању организација цивилног друштва (ОЦД) из буџета ЈЛС, а у складу са локалним потребама.

Као одабрана јединица локалне самоуправе, Град ће преузети обавезу да транспарентније издваја финансијска средства за ОЦД пројекте, односно да примени транспарентније критеријуме и поступке при расподели јавних средстава и омогући партиципативни приступ у дефинисању локалних приоритета.

Град Ниш ће бити укључен у пројекат наредне две године. За пројекте ОЦД предвиђено је издвајање финансијских средстава у укупној вредности од 82.500 УСД.

14. Пројекат „Tomorrow“

Како би се сагледали главни стубови Енергетске уније, разменила знања и искуства између локалних самоуправа Европе и припремила „Мапа пута енергетске транзиције до 2050“ године, Град Ниш реализује трогодишњи пројекат „Tomorrow“. Пројекат финансира Европска унија у оквиру HORIZON 2020 програма, који се реализује у оквиру партнерства које предводи асоцијација Energy Cities. Укупна вредност пројекта је 1.499.767,50 €, а пројекат се у потпуности финансира средствима Европске Уније, док је вредност пројекта за Град Ниш 79.198,75 €

15. „Пројекат за одговорну власт“

Четворогодишњи пројекат УСАИД-а који заједно са партнерима из Србије ради на унапређењу одговорности локалне и националне власти. Град Ниш један је од шест партнерских општина. Пројекат подржава напоре на унапређењу учешћа грађана у доношењу одлука на локалном нивоу и надзору њиховог спровођења, подстичући локалне самоуправе да раде на транспарентнији и реактивнији начин.

Пројекат је започет фебруара 2018. и реализоваће се до фебруара 2022. Пројекат пружа техничку подршку и сарадњу у некој од бројних тема и областима које доприносе јачању принципа доброг управљања, грађанске партиципације, добре управе и одговорне и транспарентне јавне власти.

За 2021.годину, одабрана је техничка подршка Граду Нишу у изради Стратегије комуникације.

16. Студије изводљивости/оправданости улагања за пројекте од интереса за Град Ниш

Град Ниш ће, преко Канцеларије за локални економски развој, реализовати неопходне студије изводљивости/оправданости за капиталне пројекте за које постоји потреба и обавеза израде, а у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи и Уредбом о управљању капиталним пројектима.

Средства за ове намене обезбеђена су у буџету Града Ниша на позицији Канцеларије за локални економски развој.

17. Фонд за експерименте у градовима

Општи циљ пројекта је да обухвати и разуме потребе и проблеме особа са инвалидитетом у градовима Нишу и Крагујевцу и да заједно дизајнира систем и активности које ће довести до бољег квалитета живота кроз побољшану доступност градских услуга и климатске паметне мобилности. То подразумева да се особе са физичким инвалидитетом (укључујући старије особе) укључе у процесе градског планирања и доношења одлука и препознају, разумеју и интегришу одржива решења заснована на ИоТ-у (интеренту ствари) за побољшани приступ градским услугама за особе са инвалидитетом у систем управљања градовима.

Пројекат се заснива на интерактивним дијалозима, увођењу платформе за партиципаторну демократију „Конзул“, лабораторијским проверама доказа и лабораторијима ко-дизајна са свим релевантним заинтересованим странама, као и на примјени ИоТ-а за пуни утицај. Пројекат финансира УНДП средствима Словачке развојне агенције у износу од 65.000 \$ за потребе Града Ниша и Града Крагујевца.

18. „Три против (ЦО) два“

„Три против (ЦО) Два“ пројекат је припремљен у сарадњи Града Ниша, Града Крагујевца и Града Крушевца као одговор на изазов за решавање проблема климатских промена који је расписао УНДП у Србији. Пројектом ће се омогућити стварање и приступ бази података отворених машинско читљивих података о потрошњи топлотне енергије зграда повезаних

са системом градског грејања, али и карактеристикама енергетске ефикасности зграда и њиховом индивидуалном доприносу емисији ЦО₂. У ове сврхе користиће се подаци о потрошњи топлотне енергије са калориметара уграђених у појединачној грејној подстанци као основа за базу података, а надограђени другим техничким, енергетским и метеоролошким подацима биће креирани неформални грађевински пасоши. База података биће доступна на интернету како би била видљива свим заинтересованим грађанима. Она ће омогућити једноставан приступ мапи града с видљивим и гео-референтним локацијама зграда и подстанци, заједно с приказаном количином енергије испоручене потрошачима. Скупови података постаће саставни део Информационог система за климатски паметан урбани развој, а могу их касније једноставно користити и друге српске општине са својим сопственим уносом података.

Укупан буџет пројекта за Град Ниш је 11.600 ЕУР и 100% се финансира од стране УНДП.

19. Соларни кровови Балкана

Овај пројекат планиран је у оквиру позива ЕУКИ (Европска иницијатива за климу) у сарадњи са организацијама Енергетских градова, Регионалним едукативним и информационом центром за одрживи развој Југоисточне Европе (РЕИЦ), као и градовима Мостар и Пореч. Идеја је оснажити градске управе за подстицање партиципативног коришћења соларне енергије за загревање објеката, кроз израду инвентара/катастра кровова, креирање мере подршке индивидуалним домаћинствима за постављање соларних кровова, постављањем соларног калкулатора који омогућава израчунавање исплатљивости инвестиције, водича за соларне кровове, правно-административне акте и процедуре за подршку соларним крововима али и кроз кампању.

Укупна вредност овог четворогодишњег пројекта је 455.517ЕУР, од чега је вредност за Град Ниш 48.229 ЕУР.

20. Европска недеља демократије

Град Ниш ће у току 2021. године активно учествовати у Европској недељи демократије тако што ће представити нове алате за партиципаторну демократију, попут платформе Конзул, спровођење „placemaking” радионице за стручна лица и доносиоце одлука Града Ниша на тему – Ниш на реци – радионица за партиципативно планирање уређења обале Нишаве на потезу од Јагодин мале до моста код Тврђаве.

21. Мера популационе политике Града Ниша у 2021. години

КЛЕР ће у току 2021. године, а у складу са циљевима утврђених уредбом реализовати мере популационе политике које су оријентисане на ублажавање економске цене подизања детета, усклађивање рада и родитељства, снижавање психолошке цене родитељства, промоцију репродуктивног здравља адолесцената, борбу против неплодности, путу ка здравом материнству, популационој едукацији.

22. Академија нових занимања

Циљ пројекта је да 90 младих људи стекне практична знања, вештине и компетенције, које су савремене и тражене на тржишту рада, а са којима ће бити у могућности да послују на сајту www.freelancer.com или се пријаве за Конкурс за станаре Научно-технолошког парка Ниш или региструју радњу/предузеће (уз потраживање субвенција за старт ап) уз стручну подршку тима Канцеларије за младе Града Ниша. Предвиђено је 15 полазника за 6 модула обука (90 младих): дигитални маркетинг менаџмент, веб дизајн, copywriter & content writer, графички дизајн, фотографија и фотошоп и књиговодство одабраних путем јавног конкурса. Полазници ће бити незапослени млади, који имају неформалног искуства у одређеним областима, желе промену каријере јер су суфицитарни на тржишту рада, мајке, рањиве групе. Такође и пет представника Канцеларије за младе и градских управа проћи ће обуку за тренере и свих 6 стручних обука, у циљу побољшања рада Канцеларије у овом сегменту. Предвиђен је и пословни семинар о фриленсингу, онлајн пословању, оснивању стартапа и програму НТП-а. Набавиће се опрема за мини coworking кутак у оквиру Омладинског клуба Канцеларије за младе Града Ниша током и након реализације пројекта.

Пројекат се финансира из средстава Министарства омладине и спорта у износу од 2.964.750,00 динара.

23. Оснаживање механизма за родну равноправност у Нишавском округу

Град Ниш, преко Канцеларије за локални економски развој, реализује пројекат „Оснаживање механизма за родну равноправност у Нишавском округу”, који је одобрен за финансирање у оквиру Програма "Подршка владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености-Swiss PRO". Пројекат финансира Влада Швајцарске, а спроводи Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (UNOPS) кроз програм “Подршка владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености-Swiss PRO”. Укупна вредност пројекта је 3.992,00 USD и целокупан износ биће финансиран од стране донатора. Специфични циљеви пројекта су:

- Јачање капацитета седам локалних механизма за родну равноправност на територији Града Ниша, кроз одржавање три дводневне обуке за најмање двадесет учесник/ца на тему писања пројеката и управљања пројектним циклусом, доброг управљања и родних политика;
- Подршка умрежавању локалних механизма за родну равноправност на територији Града Ниша и општинама Дољевац, Алексинац, Сврљиг, Гацин Хан, Мерошина и Ражањ, ради повећања достигнућа и утицаја кроз формирање регионалне мреже МРР Нишавског округа.

24. Пакет подршке за унапређење антикорупцијских политика на локалном нивоу

Град Ниш, преко Канцеларије за локални економски развој реализује пројекат „Пакет подршке за унапређење антикорупцијских политика на локалном нивоу“ (у даљем тексту:

Пакет подршке), који је одобрен у оквиру позива за доделу пакета подршке градовима и општинама у оквиру пројекта „Унапређење доброг управљања на локалном нивоу“. Пројекат подршке спроводи Стална конференција градова и општина (СКГО) у оквиру програма „Подршка Владе Швајцарске развоју општина, кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености - Swiss PRO, Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (УНОПС). Кроз пројекат је планирана израда и спровођење Локалног антикорупцијског плана као и формирања тела за праћење његове примене, према Моделу који је, уз подршку СКГО, израдила Агенција за спречавање корупције, као и унапређењу постојећих или развоју нових процедура и аката у складу са развијеним моделима.

25. Унапређење зоохигијене у Нишавском округу

У оквиру пројекта: “Локална самоуправа за 21. век“ и Фонд за међуопштинску сарадњу Министарства државне управе и локалне самоуправе и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), поднет је предлог пројекта „Унапређење зоохигијене у Нишавском округу“. Кроз пројекат је планирано успостављање правног оквира за оснивање заједничког координационог тела у области зоохигијене Ниша, Гаџиног Хана и Сврљига, али и јачање постојећих капацитета зоохигијенских служби на територији Града Ниша и општина Гаџин Хан и Сврљиг кроз набавку опреме и едукацију.

26. Годишња награда за најбољу општинску/градску управу у 2020.години

Код Министарства државне управе и локалне самоуправе и Сталне конференција градова и општина, Канцеларија за локални економски развој поднела је кандидатуру за годишњу награду у области одговорности и владаваине права кроз пример добре праксе у оквиру јачања принципа транспарентности и владавине праве унапређењем поступка одобравања средстава за суфинансирање пројеката организације цивилног друштва/удружења тестирањем нове методологије и усаглашавањем нормативних аката.

Средства добијена на конкурс биће коришћена за поновно спровођење конкурса за финансирање предлога пројеката организација цивилног друштва по истој методологији.

27. Успостављање јединственог управног места

Канцеларија за локални економски развој ће спровести успостављање јединственог управног места у Градском услужном центру средствима Министарства државне управе и локалне самоуправе. Сврха јединственог управног места је повећање ефикасности, делотворности и економичности рада органа у ситуацијама када је за остваривање једног или више права потребно поступање једног или више органа. Све радње биће извршене на три могућа начина: електронски, путем поште или директно, обараћањем надлежном органу.

28. Јачање туристичке зоне туризма специјалног интереса-адреналинског туризма у Нишу

Канцеларија за локални економски развој планира да у 2021. години, средствима Министарства трговине, туризма и телекомуникације обједини туристичку понуду која се

заснива на потенцијалу природних ресурса који гравитирају око Церјанске пећине. У циљу уређења параглајдинг полетишта у околини Нипа, а у сврху предстојећег европског првенства у параглајдингу, планирано је да се изгради приступни пут са три надстершнице за полетиште, које би служиле за функционисање организације служби такмичења као и заштиту учесника од сунца/кише, постави соларни агрегат за Визиторски центар на Церјанској пећини али и набави додатна опрема за посетиоце Церјанске пећине.

29. Уређење прихватилишта за стара и одрасле лица

Пројектом је предвиђено уређење, опремање и стављање у функцију просторија на другом спрату зграде у Улица Пуковника Рајевског у Нишу, градска општина Црвени Крст, за потребе прихватилишта за стара и одрасла лица. Објекат је у својини Града Ниша. Средствима Министарства правде по јавном конкурс за доделу средстава прикупљених по основу одлагања кривичног гоњења, овај простор био би стављен у функцију за потребе. Прихватилишта, капацитета 12 особа, за стара и одрасла лица која живе у тешким условима и којима су потребне хитне мере и неодложна интервенција Центра за социјални рад, или немају смештај после хоспиталног лечења. Ове особе биће збрињаване у планираном простору прихватилишта које ће функционисати у склопу Центра за пружање услуга из области социјалне заштите „Мара“.

30. Уређење свратишта за децу улице

Средствима Швајцарског развојног програма Swiss Pro планирано је отварање свратишта у које би деца улице долазила самостално или након контакта са теренским радницима. У оквиру свратишта би проводили одређено време у организованим и заштићеним условима, чиме би се омогућило њихово увођење у систем и евентуално иницирање њиховог трајнијег збрињавања у безбедним условима.

31. Отварање података

Канцеларија за локални економски развој планира да у току 2021.године, кроз техничку подршку Швајцарског развојног програма Swiss Pro, настави са процесом отварања података, тако што ће институционализовати поступак отварања података из надлежности ЈЛС кроз Одлуку о отварању података, израду Правилника о отварању, ажурирању и одржавању скупова отворених података, анализи пословних процеса е-управе који се односе на начин и форму прикупљања података, улоге и одговорности у процесу интерне и екстерне размене података, прикупљању постојећих скупова података, конвертовању приоритетних сетова у машински читљиве.

32. Циркуларни светионици

Град Ниш у току 2021. године успоставља сарадњу са компанијом Цирекон ДОО из Београда, у оквиру пројекта "Циркуларни светионици", који је финансиран средствима Европског института за иновације-ЕИТ. Реализацијом овог пројекта требало би да се оформи пословни екосистем услуга посвећен транзицији ка иновативној циркуларној

економији а који утиче на смањење антропогених климатских промена и који катализују системско решавање изазова од експеримената кроз сарадњу до имплементације. Обухватајући земље Балкана, овакав међудржавни екосистем тренутно не постоји у региону али се сматра потребним за смањење ризика од негативног утицаја нових тржишних захтева и за подизање потенцијала регионалних циркуларних решења. Од ове сарадње се очекује размена потребних информација и знања, активно повезивање са другим градовима који су учесници пројекта "Циркуларни светионици" ради размене искустава, анализа могућности креирања првог српског иновативног центра за циркуларну економију и едукација и тренинг као и учешће представника Града Ниша на едукативним догађајима и радионицама.

4.1.10. Промоција расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања

Развојна агенција Србије (РАС) www.ras.gov.rs је владина организација која нуди широк спектар услуга, укључујући подршку директним улагањима, подстицај конкурентности и промоцију извоза, као и спровођење пројеката који имају за циљ економски и регионални развој.

Како би се сви делови Србије развијали равномерно, РАС у својој мрежи има 16 акредитованих регионалних развојних агенција (АРРА) а једна од њих - РРА ЈУГ (www.rra-jug.rs) се налази у Нишу и са њом се интензивно сарађује при реализацији програма.

РАС је расписао Јавни позив за учешће у Програму подршке привредним друштвима за промоцију извоза, намењен секторима прехранбене и дрвне индустрије.

Такође, и у 2021. години, се спроводи Програм подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача мултинационалних компанија.

РАС, у сарадњи са Министарством привреде, спроводи Програм интернационализације привредних друштава и предузетника у 2021. години у циљу креирања услова за остваривање извозних послова. РАС расписује Јавни позив за учешће по Програму, односно, излагање на сваком сајму појединачно у оквиру националног штанда Србије.

Министарство привреде објавило је јавне позиве за три програма подршке микро, малим и средњим предузећима и предузетништву у Србији за које је укупно опредељено 450 милиона динара:

- Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за жене предузетнице и младе,
- Програм подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању
- Програм подстицања предузетништва кроз развојне пројекте.

Програме спроводи Министарство привреде и Фонд за развој, а представљају комбинацију бесповратних средстава и повољних кредита Фонда.

Програма подршке малим и средњим предузећима за набавку опреме у 2021. години, за које је опредељено 1,55 милијарди динара бесповратних средстава, Министарство привреде реализује у сарадњи са одабраним банкама и лизинг компанијама.

Фонд за развој Републике Србије, (www.fondzarazvoj.gov.rs) расписује конкурсе за финансирање привреде за 2021. годину:

- Инвестициони кредити
- START-UP кредити 2021
- Подстицање предузетништва кроз развојне пројекте 2021
- Кредити за пословање у неразвијеним подручјима
- Гаранције
- Кредити за жене предузетнице и младе 2021

Фонд за иновациону делатност реализује: Програм раног развоја, Програм суфинансирања иновација, Програм сарадње науке и привреде, Иновационе ваучере (стални програми Фонда), као и међународне пројекте и сарадњу.

Такође, привредницима су на располагању средства ЕУ, посебно у оквиру Програма за истраживање и иновације Хоризонт 2021-2027.

У сарадњи са Владом Србије и уз подршку компаније Philip Morris, NALED реализује јавни позив за доделу првих милион долара бесповратних средстава малим бизнисима и свима који желе да дигитализују своје пословање и улажу у развој иновативних производа и услуга како би освојили нова тржишта. Кроз први стуб пројекта, у наредне три године путем грантова биће додељено више од 3,5 милиона долара и подржано око 100 домаћих стартап тимова, предузетника, микро, малих и средњих предузећа.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће пружати стручну помоћ у промовисању ове мере у складу са постојећим механизмима подршке који су прошли законом утврђену процедуру, те се за ове намене неће издвајати средства из буџета.

4.1.11. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша

Град Ниш је, на бази прописаних критеријума, решењем Министарства привреде, проглашен за туристичко место прве категорије.

Усвајањем Плана развоја Града Ниша за период 2021-2027. године (, Службени лист Града Ниша 36/2021) као приоритетни циљ 1.4. дефинисан је циљ, који се односи на **Унапређење и промоцију туристичке понуде и потенцијала Града Ниша**, у оквиру којег су дефинисане следеће мере:

- 1.4.1 Унапређење туристичке презентације Нишке Тврђаве
- 1.4.2 Подршка развоју туристичке инфраструктуре Нишке Бање
- 1.4.3 Уређење излетишта
- 1.4.4 Туристичка презентација споменичког наслеђа
- 1.4.5 Заштита и ревитализација Старог нишког гробља
- 1.4.6 Уређење бање Топило
- 1.4.7 Побољшање туристичке понуде специјалног интереса у Нишу-адреналинског туризма
- 1.4.8 Изградња и увођење нових туристичких инфо и визиторских центара на важним локацијама

1.4.9 Улагање у туристичку инфраструктуру заштићених добара (Сићевачка клисура, Јелашничка клисура, Сува планина, Лалиначка слатина)

1.4.10 Постављање и прилагођавање туристичке сигнализације и ознака, туристичко мапирање и дигитализација обележавања културно историјских споменика и туристичких локалитета и естетско уређење града и локалитета

1.4.11 Унапређење и развој туристичких манифестација.

Реализацијом ових мера, у поменутом периоду, ће се остварити овај приоритетни циљ.

Туристичка организација Ниш (ТОН), у складу са усвојеним Програмом рада у 2021. години, радиће на: брендирању и активној промоцији Ниша као туристичке дестинације; промоцији потенцијала на сајмовима у земљи и иностранству; давању подршке организацији Међународног сајма туризма у Нишу и осталих манифестација као и на реализацији издавачке делатности.

4.1.12. Подстицање развоја пољопривреде

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Града Ниша на годишњем нивоу утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава која су опредељена за Буџетски фонд за пољопривреду и рурални развој Града Ниша у оквиру Програма 5 – Пољопривреда и рурални развој. Програмом за 2021. годину се планира реализација следећих мера

Мере директних плаћања - Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Мере кредитне подршке - Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

Мере руралног развоја:

- Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава
- Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде
- Управљање ризицима
- Одрживо коришћење пољопривредног земљишта
- Органска производња
- Спровођење локалних стратегија руралног развоја
- Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга
- Подршка младима у руралним подручјима
- Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима

Посебни подстицаји:

- Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности, кроз повећање продуктивности газдинства и смањење производних трошкова;
- достизању националних и стандарда ЕУ;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране;
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава;
- увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности;
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма;
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохотка и

- побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва.

Управа за имовину и одрживи развој у току 2021. године планира и спровођење активности на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта, организовање пољоочуварске службе и подизање нивоа заштите од поплава на водотоцима другог реда.

4.1.13. Нефинансијска подршка почетницима у пословању

Акредитована Регионална развојна агенција Југ, у оквиру својих активности које спроводе сертификовани запослени, у циљу пружања подршке предузетницима, а нарочито почетницима у пословању, нуди нефинансијске услуге кроз: пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг.

Саветодавне услуге се односе на: помоћ при припреми бизнис плана и његову израду, дефинисање кључних елемената бизнис плана, помоћ при формирању конкурсне документације, провера исправности, тачности и комплетности конкурсне документације. Услуге обуке РРА Југ врши из следећих модула: Обука за почетнике у пословању, Финансијско управљање - Основни ниво, Бизнис план и преговарање са банкама, Маркетинг и продаја.

Менторинг спроводе сертификовани ментори запослени у РРА Југ, са циљем да помогну власнику/директору/менаџеру привредног субјекта да препозна и схвати кључну тачку потенцијала свог пословања и уз савете и подршку ментора изради и примени акциони план који би требало да доведе до бољих пословних резултата.

Захтеви привредних субјеката, чији су оснивачи прошли бесплатну обуку за започињање пословања по Програму стандардизованог сета услуга за МСПП, који се реализује преко АРРА, имају предност при конкурисању код Министарства привреде.

РРА Југ такође учествује у промотивним активностима, које се односе како на промоцију предузетништва тако и на пружање подршке ММСПП за различите програме, које спроводе Министарство привреде, РАС, Фонд за иновациону делатност Србије.

4.2. Подстицање запошљавања

Подстицање запошљавања остварује се кроз сарадњу релевантних националних институција, локалне самоуправе и Националне службе за запошљавање, привредних субјеката, цивилног сектора и других заинтересованих субјеката.

4.2.1. Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. године

Локални акциони план запошљавања Града Ниша за период 2021-2023. година (ЈАПЗ) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања на трогодишњем нивоу у локалној заједници.

ЛАПЗ је израдила Канцеларија за локални економски развој Града Ниша, уз активно учешће Локалног савета за запошљавање и у сарадњи са Националном службом за запошљавање (НСЗ) - Филијала Ниш, Привредном комором Нишавског, Пиротског и Топличког управног округа, малим и средњим предузећима, организацијама цивилног друштва и другим партнерима.

По добијеном позитивном мишљењу Локалног савета за запошљавање, Локални акциони план запошљавања донела је Градоначелница Града Ниша и он је објављен у Службеном листу Града Ниша бр.34/2021.

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2021-2023. годину, програми или мере активне политике запошљавања, који ће се суфинансирати удруживањем средстава из буџета Републике Србије и буџета Града Ниша, су следећи:

Редни број	Програми и мере активне политике запошљавања за 2021.	Буџет града Ниша	Буџет Републике Србије	Укупно средстава
1.	Програм стручне праксе	4.000.000,00		
2.	Субвенције за samozapošljavanje	9.000.000,00		
3.	Субвенције за samozapošljavanje незапослених лица из категорије теже запошљивих	9.000.000,00		
4.	Програм јавних радова-суфинансирање	2.000.000,00		
5.	Програм приправника за незапослена лица са средњим нивоом квалификација	4.500.000,00		
6.	Програм јавних радова-самофинансирање	5.500.000,00		
7.	Укупно средстава	34.000.000,00 динара		

За реализацију програма и мера предвиђено је суфинансирање средствима из републичког фонда, по одобравању захтева јединици локалне самоуправе. Услов за одобравање је да локална самоуправа обезбеди више од половине средстава за финансирање одређеног програма или мере.

Одлуком о буџету Града Ниша за 2021. годину („Службени лист Града Ниша“, број 114/2020), у разделу 11-Канцеларија за локални економски развој; програм 3-Локални економски развој; програмска активност 1501-0002 Мере активне политике запошљавања; функција 412-Општи послови по питању рада; на позицији 373; економска класификација 464-Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројеката са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 34.000.000,00 динара, извор финансирања 01-Приходи из буџета.

Износ средстава из Буџета РС, као и износ укупних средстава из буџета Града и буџета РС, утврдиће се Споразумом о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања, који ће се закључити између Националне

службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша, након одобравања захтева за суфинасирање.

Уколико би се у току реализације програма и мера предвиђених ЈАПЗ-ом, испоставило да не постоји интересовање за поједине програме и мере, извршиће се другачија прерасподела средстава закључивањем Анекса споразума између Националне службе за запошљавање – Филијала Ниш и Града Ниша. Закључивањем Анекса Споразума средства ће се преусмерити на оне програме и мере за које постоји највеће интересовање.

Програме и мере предвиђене Локалним акционим планом реализоваће Град Ниш преко Канцеларије за локални економски развој и уз активно учешће Локалног савета за запошљавање, у сарадњи са Националном службом за запошљавање – Филијала Ниш.

4.2.2. Мере Националне службе за запошљавање које Филијала Ниш спроводи на територији Града Ниша

Национална служба за запошљавање ће током текуће године, средствима из републичког буџета, у складу са Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године реализовати следеће програме и мере активне политике запошљавања:

1. Посредовање у запошљавању и пружање подршке за запошљавање
2. Професионална оријентација и саветовање о планирању каријере
3. Мере активног тражења посла
4. Додатно образовање и обука:
  - 4.1. Стручна пракса
  - 4.2. Приправништво за младе са високим образовањем
  - 4.3. Приправништво за незапослене са средњим образовањем
  - 4.4. Стицање практичних знања
  - 4.5. Обуке за тржиште рада
  - 4.6. Обуке на захтев послодавца – за незапослене
  - 4.7. Обука за потребе послодавца за запосленог
  - 4.8. Функционално основно образовање одраслих
5. Субвенционисано запошљавање и самозапошљавање:
  - 5.1. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих - млади до 30 година старости - без квалификација/са ниским квалификацијама, млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама; старији од 50 година који имају статус вишка запослених; Роми; особе са инвалидитетом; радно способни корисници новчане социјалне помоћи; дугорочно незапослени; жртве породичног насиља.
    - 5.2. Подршка самозапошљавању
    - 5.3. Субвенција зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства
6. Јавни радови и јавни радови за ОСИ
7. Мере активне политике запошљавања за особе са инвалидитетом, које се запошљавају под посебним условима
8. Суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања (ЈАПЗ).

Програми и мере активне политике запошљавања утврђени националним акционим планом, које ће током 2021. године спроводити НСЗ, реализују се у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и правилима о контроли државне помоћи. Селекција лица са евиденције НСЗ за укључивање у мере активне политике запошљавања врши се у складу са Упутством о условима за укључивање незапосленог у мере активне политике запошљавања („Службени гласник РС”, број 97/09).

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима у складу са Законом о улагањима, ће промовисати и пружати стручну помоћ у припреми и реализацији ових мера.

4.3. Привлачење инвестиција

Један од битних фактора бржег и континуираног економског развоја је обезбеђивање додатног капитала за улагање у економски развој као и привлачење директних инвестиција, пре свега на бази ресурса и потенцијала којима Град располаже и које је спреман да, у границама надлежности и ингеренције локалне самоуправе, понуди инвеститорима.

Због тога је промоција ресурса и брендирање Града Ниша као атрактивног и пожељног места за улагање од великог значаја за укупни економски раст.

Привлачењу директних инвестиција доприноси и постојање значајних индустријских зона:

У својини Града Ниша је инфраструктурно опремљена зона "Лозни калем" у Нишкој Бањи са планом да буде пословно-производно-трговински и туристичко-рекреативно-здравствено-пословни комплекс. У тој зони је реализована директна страна инвестиција са могућношћу проширења, односно изградње друге фазе („Integrated MicroElectronics Incorporated“).

У плану је и нова индустријска зона: тренутно се одвијају активности на припреми реализације друге фазе инвестиције на Булевару Димитрија Туцовића („Leoni Bordnetz – Systeme GMBH“). Поред поменуте друге фазе компаније "Leoni" и запошљавања још већег броја људи, на овом простору биће отворена још једна фабрика Xingy, која ће такође уполити 2000 радника.

Потенцијална индустријска зона „Запад 1“ по плану представља пословно-производно-трговински комплекс, чија се атрактивност и конкурентност повећавају изградњом булеварске саобраћајнице у наставку улице Ивана Милутиновића западно према ауто путу али и саобраћајнице која ће повезати индустријску зону на Булевару Димитрија Туцовића са делом планиране радне зоне „Запад 1aZ“ у близини ранжирне станице "Поповац". У наредном периоду је планирано инфраструктурно опремање локације.

Индустријска зона „Север 3“ код Комренске петље на улазу у град, такође је по плану пословно-производно-трговински комплекс.

У наредном периоду радиће се и на проширењу радне зоне "Север 1s" на потезу између аутопута и аеродрома.

4.3.1. Промоција и примена Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања на територији Града Ниша

Влада Републике Србије је донела Уредбу о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања ("Сл. гласник РС", бр. 1/2019), која је ступила на снагу 19. јануара 2019. године.

Овом Уредбом ближе се уређују критеријуми, услови и начин привлачења директних улагања, вођења евиденције о одабраним подстицајима, као и друга питања о значаја за привлачење директних улагања..

Уредбом је дефинисано:

- директна улагања, у смислу ове уредбе, јесу улагања у материјална и нематеријална средства привредних друштава, у складу са овом уредбом, у циљу започињања обављања нове пословне делатности, проширења постојећих капацитета или проширења производње на нове производе и производне процесе, као и прибављање имовине директно повезане са привредним друштвом које је престало са радом или би престало са радом, ако не би било купљено од трећег лица по тржишним условима, а којима се обезбеђују нова запошљавања. Стицање удела или акција у привредном друштву не сматра се директним улагањем у смислу ове уредбе;
- инвестициони пројекат јесте пројекат чијом се реализацијом остварује директно улагање, а који је описан у бизнис плану који се подноси уз пријаву за доделу средстава подстицаја и који обавезно садржи детаљан опис елемената директног улагања, као и елемената за стручну анализу инвестиционог пројекта, у складу са овом уредбом;
- улагач јесте домаће или страном привредно друштво које подноси пријаву за доделу средстава подстицаја ради реализације инвестиционог пројекта, преко Корисника средстава који је са њим повезано лице. Уколико је Улагач привредно друштво са седиштем у Републици Србији, може истовремено бити и Корисник средстава;
- корисник средстава подстицаја јесте привредно друштво са седиштем у Републици Србији;
- мали привредни субјект јесте привредни субјект који има мање од 50 запослених и годишњи промет или укупан годишњи биланс стања који не прелази 10 милиона евра, у складу са прописом којим се уређује државна помоћ (у даљем тексту: мало привредно друштво);
- средњи привредни субјект јесте привредни субјект који има од 50 до 250 запослених и годишњи промет који не прелази 50 милиона евра или укупни годишњи биланс стања који не прелази 43 милиона евра у складу са прописом којим се уређује државна помоћ (у даљем тексту: средње привредно друштво);
- велики привредни субјект јесте привредни субјект који има преко 250 запослених и годишњи промет преко 50 милиона евра или укупан годишњи биланс стања преко 43 милиона евра у складу са прописом којим се уређује државна помоћ (у даљем тексту: велико привредно друштво);

- улагања у материјална средства јесу улагања у земљиште, зграде, производне погоне, машине и опрему, у складу са прописима којима се уређује државна помоћ, а која се признају као оправдани трошкови улагања, ако их користи искључиво корисник средстава подстицаја (греенфиелд или бровнфиелд инвестиције);
- улагања у нематеријална средства јесу улагања у патенте и лиценце у складу са прописима којима се уређује државна помоћ, а која се као оправдани трошкови улагања признају, ако се на њих обрачунава амортизација, користи их искључиво корисник средстава подстицаја, воде у билансима стања корисника средстава подстицаја најмање пет година, односно три године за мала и средња привредна друштва и која су купљена под тржишним условима од трећих лица;
- нови запослени повезани са инвестиционим пројектом представљају нето повећање броја домаћих држављана запослених на неодређено време са пуним радним временом код корисника средстава у периоду реализације инвестиционог пројекта, у поређењу са највећим бројем лица запослених на одређено и неодређено време током 12 месеци пре дана подношења пријаве за доделу средстава подстицаја;
- јединствени инвестициони пројекат јесте свако директно улагање које реализује корисник средстава подстицаја или са њим повезано привредно друштво, у периоду од три године од дана почетка реализације претходног инвестиционог пројекта за који су додељена средства подстицаја, а у складу са претходно закљученим уговором о додели средстава подстицаја на територији исте или суседне јединице локалне самоуправе;
- степен развијености јединице локалне самоуправе у којој се реализује инвестициони пројекат, односно разврставање јединица локалне самоуправе према степену развијености, јесте степен утврђен прописима којима се уређује јединствена листа развијености јединица локалне самоуправе важећим на дан подношења пријаве за доделу средстава подстицаја;
- период реализације инвестиционог пројекта јесте период одређен уговором о додели средстава подстицаја, у складу са овом уредбом;
- уговорена зарада представља основну зараду новозапослених лица која је за најмање 20% већа од минималне зараде, у складу са прописима којима се уређују радни односи;
- опрема која се увози по основу улога улагача јесте опрема која није старија од три године, а коју улагач увози и као свој улог инвестира у привредно друштво. Опрема коју велико привредно друштво увози по основу улога улагача, а који је корисник средстава по уговору о додели средстава подстицаја, мора бити нова;
- услуге сервисних центара и подршка пословним операцијама јесу услуге које се пружају путем информационо-комуникационих технологија преваходно корисницима ван територије

Оправдани трошкови јесу:

- улагања у материјална и нематеријална средства почев од дана подношења пријаве за доделу средстава подстицаја до дана истека рока за реализацију инвестиционог пројекта, у складу са уговором о додели средстава подстицаја (у даљем тексту: оправдани трошкови улагања) или

- бруто зараде за нове запослене у двогодишњем периоду након достизања пуне запослености код корисника средстава подстицаја (у даљем тексту: оправдани трошкови бруто зарада).

Уредбом се ближе одређује:

1. Висина средстава подстицаја и право на учешће у поступку доделе средстава подстицаја:

- Извори и намена средстава за привлачење директних улагања,
- Право на учествовање у поступку доделе средстава,
- Изузимање од права на доделу средстава,
- Привредна друштва којима се могу доделити средства,
- Максимални дозвољени износи средстава.

2. Дозвољеност доделе и услови за доделу средстава:

- Средства се могу доделити за инвестиционе пројекте у производном сектору код којих оправдани трошкови улагања у материјална и нематеријална средства износе најмање 500.000 евра и којима се обезбеђује запошљавање најмање 50 нових запослених на неодређено време односно отварање најмање 50 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености разврстане у прву групу;

- Услови за доделу средстава
- Рок за реализацију инвестиционог пројекта
- Критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката

3. Врста и висина средстава која се могу доделити

- Подстицаји за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом

- Подстицаји за оправдане трошкове улагања у основна средства
- Додатни подстицаји за радно интензивне пројекте.

За Град Ниш, који је разврстан у прву групу развијености, могу се доделити врста и висина средстава и то:

- **За подстицај за оправдане трошкове бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом**

Кориснику средстава који отвори нова радна места повезана са инвестиционим пројектом у јединици локалне самоуправе која је разврстана у прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, одобравају се средства у висини од 20% оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе, а у максималном износу од 3.000 евра у динарској противвредности по новоотвореном радном месту.

- **За подстицај за оправдане трошкове улагања у основна средства**

Кориснику средстава који реализује инвестициони пројекат у јединици локалне самоуправе која је разврстана у прву групу разврставања јединица локалне самоуправе према степену развијености, може се одобрити повећање износа средстава из члана 13. ове уредбе у висини до 10% оправданих трошкова улагања у основна средства.

- **Додатни подстицаји за радно интензивне инвестиционе пројекте**

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 10% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја

нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 200 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 15% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Кориснику средстава који реализује радно интензивни инвестициони пројекат може се одобрити повећање износа бесповратних средстава из члана 13. ове уредбе за 20% од износа оправданих трошкова бруто зарада из члана 3. ове уредбе за свако повећање броја нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом преко 1000 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом.

Укупан износ средстава која се могу доделити у складу са овом уредбом и других подстицаја одређује се у апсолутном износу, при чему не сме да пређе горњу границу до које је дозвољено доделити укупан износ државне помоћи у складу са прописима којима се уређују правила за доделу државне помоћи.

Улагања од посебног значаја за Републику Србију

Улагање од посебног значаја за Републику Србију јесте:

- улагање чијим би се спровођењем битно утицало на унапређење конкурентности привредне гране или сектора у Републици Србији или њен равномеран регионални развој или којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање пет милиона евра или отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у прву или другу групу према степену развијености, или којим се у основна средства корисника улаже више од два милиона евра или се отвара више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје;
- улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности. Одлуку којом се утврђује развојни приоритет јединице локалне самоуправе доноси скупштина или веће јединице локалне самоуправе, а ако се улагање реализује на територији више јединица локалне самоуправе одлуком коју доносе надлежни органи тих јединица локалне самоуправе утврђује се заједнички развојни приоритет уз претходно прибављено мишљење Агенције;
- улагање на основу усвојених билатералних споразума.

На улагања од посебног значаја примењују се критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката из члана 12 ове уредбе.

За улагања од посебног значаја средства се додељују на основу оправданих трошкова бруто зарада за нова радна места повезана са инвестиционим пројектом или оправданих трошкова улагања у основна средства или комбинацијом ове две методе обрачуна оправданих трошкова, под условом да тако израчунати износ средстава не прелази најповољнији износ који произилази из примене једног или другог метода обрачуна.

Износ средстава за улагања од посебног значаја не сме премашити горњу границу до које је дозвољено доделити државну помоћ у складу са чланом 8. ове уредбе и правилима за доделу државне помоћи.

Канцеларија за локални економски развој ће у складу са Законом о улагањима и дефинисаним надлежностима промовисати могућности за коришћење расположивих средстава и постојеће механизме подршке у складу са Уредбом о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања, пружати административно-техничку и стручну подршку заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом. Град Ниш неће из буџета издвајати средства за ове намене.

4.3.2. Промоција и примена Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак резмене непокретности

4.3.2.1. Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта са накнадом или/и без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта прописано је Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 – испр. 64/10 – одлука УС 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС 50/2013 – одлука УС 98/13 – одлука УС 132/14 и 145/14), а реализује се путем Уредбе о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услови, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС“, бр. 61/15, бр. 88/15, бр. 46/17 и бр. 30/18).

У складу са чл. 1 наведене уредбе ближе се прописују услови, начин и поступак под којима се врши размена грађевинског земљишта у јавној својини, начин и услови за улагање грађевинског земљишта ради остваривања јавно-приватног партнерства, услови, начин и поступак под којима се може отуђити грађевинско земљиште по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, када се ради о испуњавању уговорних обавеза насталих до дана ступања на снагу закона којим се уређује планирање и изградња, по основу уговора у коме је Република Србија једна од уговорних страна, када се ради о међусобном располагању између власника грађевинског земљишта у јавној својини, као и када се може отуђити или дати у закуп грађевинско земљиште по цени, односно закупнини која је мања од тржишне цене, односно закупнини или отуђити или дати у закуп без накнаде, када се ради о реализацији пројеката за изградњу објеката од значаја за Републику Србију, као и услове и начин под којима јединица локалне самоуправе може отуђити неизграђено грађевинско земљиште по цени која је мања од

тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, ако се ради о реализацији инвестиционог пројекта којим се унапређује локални економски развој.

Град Ниш и КЛЕР ће промовисати већ постојеће механизме подршке који су прошли законом утврђену процедуру и неће из буџета издвајати средства за ове немене.

Предмет отуђења или давања у закуп је неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини, осим у случају размене, када је предмет отуђења и изграђено и неизграђено земљиште у јавној својини.

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта спроводи се путем јавног огласа или јавним надметањем.

Размена непокретности се такође сматра отуђењем грађевинског земљишта.

Тржишна вредност грађевинског земљишта се утврђује у складу са законом којим се уређује јавна својина.

Државну помоћ у конкретном случају представља вредност отуђеног грађевинског земљишта, односно разлика закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнине.

Поступак отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде

Отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, на коме је власник аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, спроводи орган кога одреди аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и овом уредбом.

Предмет отуђења, односно давања у закуп испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде је катастарска парцела, односно катастарске парцеле неизграђеног грађевинског земљишта.

Ако је пре отуђења потребно спровести препарцелацију, односно парцелацију, заинтересовани субјект може финансирати израду пројекта препарцелације, односно парцелације, уз сагласност власника грађевинског земљишта у јавној својини. У случају да заинтересовани субјект не буде изабран као најповољнији понуђач, трошкове поступка препарцелације, односно парцелације том субјекту надокнађује најповољнији понуђач.

Услови и начин отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини испод тржишне цене, односно закупнине или без накнаде

Отуђење грађевинског земљишта у складу са одредбама Уредбе може се спровести под условом да је то грађевинско земљиште намењено за изградњу, у складу са важећим планским документом, на основу кога се могу издати локацијски услови и грађевинска дозвола за:

- објекат у функцији реализације инвестиционог пројекта којим се унапређује локални економски развој

- објекат који је намењен за социјално становање, у складу са законом којим се уређује социјално становање или изградњу објеката за потребе обављања послова из надлежности државних органа, односно органа аутономне покрајине или органа јединице локалне самоуправе или објеката у обавезној јавној својини и да је инвеститор тог објекта Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе
- објекат који је у функцији обављања комуналне делатности, у складу са законом којим се уређује комунална делатност

Јединице локалне самоуправе које на својој територији имају више од 100.000 становника, могу отуђити грађевинско земљиште у индустријским зонама по цени која је мања од тржишне цене или отуђити грађевинско земљиште без накнаде, за изградњу објеката којима се унапређује локални економски развој, као и објеката за обављање услуга у области информационо комуникационих технологија које могу бити предмет међународне трговине.

Стицалац права својине на грађевинском земљишту дужан је да у року од три године од дана судске овере Уговора о отуђењу грађевинског земљишта, на свака два ара отуђеног грађевинског земљишта, запосли најмање једно лице на неодређено време.

Износ умањења тржишне вредности цене, за пројекте локалног економског развоја, не може бити већи од очекиваног износа увећања јавних прихода по основу реализације тог пројекта, односно инвестиције, у периоду од пет година од почетка реализације пројекта, односно инвестиције.

За пројекте економског развоја ако се отуђење врши прикупљањем понуда јавним огласом, пре подношења захтева за давање претходне сагласности за отуђење грађевинског земљишта у јавној својини по цени која је мања од тржишне цене или за отуђење грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде, јединица локалне самоуправе је дужна да сачини елаборат о оправданости.

За пројекте економског развоја, ако се отуђење грађевинског земљишта врши непосредном погодбом, пре подношења захтева за давање претходне сагласности за отуђење предметног грађевинског земљишта, јединица локалне самоуправе је дужна да сачини елаборат о оправданости.

Захтев за давање претходне сагласности за отуђење грађевинског земљишта у складу са овом уредбом, подноси надлежни правобранилац, односно други орган који заступа јединицу локалне самоуправе.

Влада одлучује о захтеву на предлог Комисије.

На предлог Комисије, Влада доноси акт којим се даје претходна сагласност на отуђење грађевинског земљишта у јавној својини по цени која је мања од тржишне цене или на отуђење грађевинског земљишта у јавној својини без накнаде или акт којим се одбија давање сагласности.

Остваривање јавно-приватног партнерства

Ради остваривања јавно-приватног партнерства, неизграђено грађевинско земљиште у јавној својини може се дати у закуп без накнаде приватном партнеру на рок на који је закључен јавни уговор, на начин и под условима садржаним у Закону о јавно - приватном партнерству и концесијама ("Службени гласник РС", број 88/11).

4.3.2.2. Давање у закуп јавне својине

Закон о јавној својини („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 88/13, 105/14, 104/16 – др. закон, 108/16 и 113/17) уређује под којим условима Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу давати непокретности у закуп, односно на коришћење. Давање непокретности у закуп, односно на коришћење реализује се у складу са Уредбом о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом и давања у закуп ствари у јавној својини, односно прибављања и уступања искоришћавања других имовинских права, као и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда (“Службени гласник РС”, број 16 од 5. марта 2018)

Овом уредбом ближе се уређују услови прибављања и отуђења непокретности непосредном погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини, услови прибављања других имовинских права у корист Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и уступања искоришћавања других имовинских права чији је носилац Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и поступци јавног надметања и прикупљања писмених понуда.

Државну помоћ у конкретном случају представља разлику закупа који се даје по цени испод тржишне цене, односно вредност укупног закупа ако се даје без закупнине.

Канцеларија за локални економски развој ће у складу са Законом о улагањима и дефинисаним надлежностима промовисати могућности за коришћење расположивих средстава у складу са Уредбом о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности, пружати административно-техничку и стручну подршку заинтересованим улагачима у процесу доношења одлуке и реализације инвестиција које могу бити подржане у складу са Уредбом.

4.3.3. Израда Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе Града Ниша у привлачењу улагања

Чланом 17 Закона о улагањима („Службени гласник РС“, бр.89/2015 и 95/2018) је предвиђено да надлежни орган јединице локалне самоуправе инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача, примењује стандарде повољног пословног окружења и доноси одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Мере за подстицање конкурентности из члана 17 Закона о улагањима садрже нарочито следеће елементе:

- одређивање органа, као јединице за подршку улагањима из члана 15 овог Закона
- јачање аналитичке основе за прецизније и на подацима засновано креирање развојних политика, инструмената и мера у области локалног економског развоја
- успостављање транспарентних механизма сталне комуникације и сарадње са привредом
- поједностављивање локалних процедура за реализацију улагања

- уравнотежавање локалног тржишта рада
- развој комуналне и локалне економске инфраструктуре
- коришћење информационе и комуникационе технологије у циљу остваривања ефикасније комуникације
- прописивање локалних олакшица и подстицаја на основу локалних стратешких докумената.

Стандарде повољног пословног окружења одређује министар надлежан за послове привреде.

У складу са чланом 20 Закона о улагањима, јасно су дефинисани субјекти подршке улагањима, а један од субјеката је и јединица локалне самоуправе преко јединице за локални економски развој и подршку улагањима.

Одлуком о Канцеларији за локални економски развој("Сл.лист Града Ниша", бр.114/2020) чланом 2 је уређен делокруг рада Канцеларије која између осталог обавља послове припрема и спроводи мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике; пружа стручну помоћ и подршку улагачу у реализацији улагања, припрема и спроводи одлуку о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

Улагање од посебног значаја за Републику Србију јесте улагање чијим би се спровођењем битно утицало на унапређење конкурентности привредне гране или сектора у Републици Србији или њен равномеран регионални развој или којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање пет милиона евра или отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у приву или другу групу према степену развијености, или којим се у основна средства корисника улаже више од два милиона евра или се отвара више од 100 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, ако се улагање реализује у јединици локалне самоуправе која се разврстава у трећу или четврту групу према степену развијености, односно у девастирано подручје.

Улагање од посебног значаја је и улагање које се реализује на територији једне или више јединица локалне самоуправе и подстиче реализацију заједничких развојних приоритета једне или више јединица локалне самоуправе у функцији повећања нивоа њихове конкурентности, као и улагање на основу усвојених билатералних споразума.

Град Ниш инструментима локалне развојне политике подстиче привлачење улагања, а они представљају начин на које се државна помоћ додељује одређеном привредном субјекту, односно начин на који се одређена државна помоћ остварује и спроводи.

Тренутно су различитим одлукама Града Ниша дефинисани механизми и могућности за коришћење финансијских подстицаја на територији Града Ниша у погледу плаћања локалних такси, накнада и доприноса. Доношењем одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања на првом месту биће дефинисани сви расположиви подстицаји, врсте помоћи на локалном нивоу, врсте улагања према значају и остали инструменти и мере за подршку унапређивању конкурентности из Одлуке.

Канцеларија за локални економски развој, као дефинисани субјекат подршке улагањима, у складу са Законом о улагањима, истовремено промовише распоређивање средстава, пружа административно-техничку и стручну помоћ и надлежна је за припрему и спровођење Одлуке о мерама за подстицање конкурентности локалне самоуправе у привлачењу улагања.

4.3.4. Директне инвестиције

Град Ниш је, као један од могућих начина достизања циљева локалног економског развоја, изабрао и привлачење инвестиција захваљујући свом повољном географском положају, квалификованој радној снази, планској документацији којом располаже, инфраструктури али и ефикасној администрацији.

У складу са Законом о улагањима послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима управо обавља Канцеларија за локални економски развој. Канцеларија за локални економски развој бави се подстицањем привлачења улагања, брине о постојећим улагањима и њиховом проширењу, броју и укупној вредности улагања и квалитету улагача и пружа стручну помоћ и подршку улагачу да улагање реализује. Исто тако, у циљу привлачења улагања успешно сарађује са надлежним републичким, регионалним и локалним институцијама из области економског развоја, пословним удружењима и цивилним сектором, а посебно са Развојном агенцијом Србије. Практично, Канцеларија је на себе преузела све професионалне и оперативне послове у вези са стварањем услова за привлачење нових инвестиција и прикупљање информација које се тичу локалног инвестиционог амбијента. Осим тога, Канцеларија се бави промоцијом инвестиционих потенцијала Града, директном подршком реализацији инвестиционих пројеката али и постинвестиционом подршком (aftercare) а све у циљу пружања ефикасне подршке инвеститору приликом улагања. Канцеларија реализује и мере за подстицање конкурентности локалне самоуправе кроз иницирање, припрему, спровођење и управљање инструментима локалне развојне политике. Поред послова на идентификацији и прикупљању свих неопходних информација, вођења база података, локација, реализованих инвестиција и инвестиција у поступку реализације, Канцеларија за локални економски развој, када су потенцијалне инвестиције у питању, улаже исту енергију и рад као код пројеката који су у реализацији. Канцеларија одговара на сваки упит, прикупља информације о потенцијалним локацијама, и припрема потребне информације о поступку, капацитетима, трошковима и евентуалним подстицајима за реализацију, организује време за посету, обилазак, презентује инвестиционе потенцијале града и др.

Рад Канцеларије је јаван. У сваком моменту грађани и заинтересовани привредници и инвеститори могу да се информису о томе шта се у Канцеларији ради, како директним упитима на сајту Канцеларије, тако и путем маила или друштвених мрежа, или путем информатора о раду Канцеларије који се налази на сајту. Осим тога, Канцеларија припрема, иновира и дистрибуира промотивне материјале како би Ниш приближили потенцијалним улагачима и истакли све његове предности. Канцеларија је и учесник информативних кампањама које се баве питањима важности директних страних инвестиција и промоцијом пословног концепта који се позитивно одражава на локалну

заједницу. Ослушкујући потребе инвеститора, Канцеларија даје иницијативе за припрему обука и преквалификације за незапослена лица, иницира доношење регулативе у области економског развоја, као и прописа којима се унапређује систем изворних јавних прихода. Исто тако, даје мишљења у вези са усвајањем и спровођењем локалних инвестиционих програма и покреће иницијативе за установљавање индустријских и технолошких паркова и пословних инкубатора, а касније координише и прати њихов рад. Канцеларија покреће и иницијативе за санацију и рехабилитацију недовољно или лоше искоришћених површина на територији Града. Предлаже и мере за побољшање инспекцијских и других процедура које утичу на економски развој, као и мере за смањење стопе незапослености и смањење сиромаштва.

Успешност досадашње сарадње са инвеститорима најбоље се огледа у броју отворених нових радних места, као и у максимално скраћеном времену потребном за реализацију greenfield и brownfield инвестиција. Оне се реализује кроз константну комуникацију Канцеларије која остварује контакте са представницима домаћих и страних инвеститора (и у истом смислу поступа када је у питању подршка улагањима) и Града, што укључује сарадњу са свим надлежним управама и службама, јавним предузећима и Националном службом за запошљавање.

Фебруара 2020. године "Financial Times fDi" магазин је објавио ранг листу финансијских, економских и бизнис потенцијала градова и региона Европе. Град Ниш направио је помак у односу на 2018. и званично се нашао на 6. месту малих европских градова будућности 2020/2021. у категорији стратегија развоја. На овој листи најперспективнијих градова Ниш се нашао на основу својих потенцијала, евидентног раста страних инвестиција и квалитне подршке Града локалном економском развоју и инвестицијама, кроз Канцеларију за локални економски развој. Иза овог престижног признања и резултата који су до њега довели, стоји вишегодишњи континуирани рад и подршка Канцеларије и институција локалне самоуправе као и значајна подршка Републике Србије.

Престижну позицију Град Ниш заслужио је захваљујући, пре свега, до сада успешно реализованим инвестицијама и изградњом нових фабрика у којима је посао нашло близу 10.000 радника, уз још око 4.000 нових радних места у периоду до коначне реализације пројеката.

Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој тренутно раде на више од 70 потенцијалних инвестиционих пројеката.

У току је реализација пројеката као што су:

1. Integrated MicroElectronics Incorporated (IMI)

Канцеларија за локални економски развој и пројекте водила је и континуирано прати реализацију инвестиције компаније Integrated Microelectronics Incorporated, вредне 32.329.000,00 евра, као и развој ове фабрике у Нишу. Фабрика тренутно запошљава 360 радника, али се очекује запошљавање укупно 1250 људи. Реч је о филипинској компанији која се бави састављањем микроелектронских компоненти, превасходно за аутомобилску индустрију.

Након што је руководила комплетним пројектом реализације инвестиције, КЛЕР је наставила да обавља редовне „after care“ активности у виду координације примене епидемиолошких мера за време процеса производње у фабрици у време ванредног стања. Осим тога, организовала је и састанке менаџмента компаније, Града и потенцијалних нових инвеститора компанији ради добијања комплетних информација о току реализације једног инвестиционог пројекта у Нишу из прве руке инвеститора.

У 2021. години Канцеларија за локални економски развој радиће на мотивисању за проширење постојећих активности, стварању услова за диверсификацију постојеће производње, укључивању постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, иницирању сарадње компаније и градских и републичких предузећа и установа, решавању текућих проблема у пословању (рад на бољој организацији јавног превоза, изградњи аутобуских стајалишта, иницирање акција које су везане за помоћ заједници, остваривање сарадње на промоцији инвестиционих потенцијала ЈЛС).

2. Johnson Electric

Након успешно реализоване прве и друге фазе, као и треће „А“ фазе и изграђених 25.000 м² производног простора, паркинга, надстрешнице и резервоара, односно постројења за азот, у току су припремне радње за почетак реализације треће „Б и Ц“ фазе. Као и за претходне две фазе, Канцеларија је задужена да прати и координише процедуре за реализацију треће „Б и Ц“ фазе које подразумевају изградњу нове фабрике површине 16.000 м². Процењена вредност инвестиције је 50.000.000 евра у наредних пет година. У фабрици је тренутно 2.200 запослених, од укупно планираних 3.400 радних места, након реализације свих фаза. КЛЕР је пратила процедуру израде и усвајања урбанистичког пројекта, спровођење пројекта парцелације и уписа у Катастру. Такође, Канцеларија је пружила подршку ради реализације пројекта изградња магацина – контејнера за смештај запаљивих материја. У наредном периоду Град Ниш ће кофинансирати измештање постојеће канализације са парцеле инвеститора (финасирање и израда пројектне документације), доградити тротоаре и организовати нове линије градског превоза. Канцеларија за локални економски развој наставиће да ради на охрабривању за проширење постојећих активности, стварању услова за диверсификацију постојеће производње, укључивању постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, решавању текућих проблема у пословању (рад на бољој организацији јавног превоза, изградњи аутобуских стајалишта, иницирање акција које су везане за помоћ заједници, остваривање сарадње на промоцији инвестиционих потенцијала ЈЛС). Иначе, Привредно друштво Johnson Electric d.o.o. Ниш, са седиштем у Хонг Конгу, послује у Нишу од 2013. Године, док је Johnson Electric група глобални лидер у производњи електро мотора, актуатора, покретачких подсистема и повезаних електро-механичких компоненти. Производи ове компаније нашли су примену у великом броју индустрија укључујући аутомобилску индустрију, паметно мерење, индустрију за израду медицинских уређаја, пословну опрему, кућне уређаје, вентилацију, белу технику, електричне алате и опрему за травњаке и башту. Компанија упошљава преко 40.000 људи у више од 22 земље широм света.

3. Leoni

Канцеларија за локални економски развој Града Ниша од почетка прати реализацију инвестиције немачке компаније LEONI BORDNETZ – SYSTEME GMBH у Нишу. Компанија послује на 8,4 хектара у индустријској зони „Запад“, КП дом. У нишком Леонију тренутно ради 1895 радника, док је планирани број радника 2200. Фабрика у Нишу се бави производњом кабловских сетова за купца BMW, производњом електричних уређаја и склопова. Вредност инвестиције је 22.000.000,00 €.

КЛЕР је координисала активности на измештању 35 кВ кабла из комплекса инвеститора, које је реализовано са ЕПС-ом и Заводом за урбанизам, на локацији јужно од саобраћајнице Димитрије Туцовића, у окружењу фабрике, чиме су се створили услови за реализацију пројекта изградње новог производног погона. Реализована је и недостајућа инфраструктура и изграђена неопходна трафо станице 35/10кV што ће омогућити прикључење нове фабрике али и оспособити ширу индустријску зону која ће омогућити долазак других потенцијалних инвеститора на овом подручју. Канцеларија ће у овој години пратити активности на реконструкцији и доградњи складишног објекта у оквиру производно-пословног комплекса фабрике, за коју је инвеститор обезбедио документацију. У 2021. радиће се и на изградњи недостајуће инфраструктуре и изградње ТС и прикључења на електроенергетски дистрибутивни систем како би се обезбедио прикључак на парцели на којој ће у 2021. године почети рад производни објекат кинеске компаније "Xingyu".

Канцеларија за локални економски развој наставља „after care“ активности ради омогућавања несметаног рада и овог инвеститора у нашем граду.

4. Zumtobel Group

Канцеларија за локални економски развој руководила је комплетном реализацијом инвестиције аустријске компаније Zumtobel Group која је отворила своју прву фабрику у Нишу на површини од 40 000 квадратних метара.

Реч је о једној од водећих компанија у области иновативних решења за расвету и производњу пратећих компоненти, која послује кроз два ентитета, Zumtobel СРБ у коме ради 472 радника и Tridonic који запошљава 221 радника. Очекује се да ова компанија запосли укупно 1.100 радника. Укупна вредност инвестиције је 30 милиона евра.

У 2020. години Канцеларија за локални економски развој и пројекте обезбедила је донацију расвете ове компаније за потребе Града. Такође, Канцеларија је, од ове компаније обезбедила, у току ванредног стања, донацију у роби - пакете за наше најугроженије суграђане, који су дистрибуирани посредством Градске организације Црвеног крста. Такође, обављала је координацију примене епидемиолошких мера за време процеса производње у фабрици у време ванредног стања.

Будући да се Канцеларија бави и „ after care“ активностима, радила је на прибављању решења о одобрењу за извођење радова реконструкције објекта и координисала доношење одлуке о изради Студије и процени утицаја на животну средину.

КЛЕР је такође координисала радове са ЈП Медијана око обезбеђивања и изградње подземних и надземних контејнера у комплексу, а помогла је и да се регулише одвожење комуналног отпада. Канцеларија одржава континуирану комуникацију са инвеститором, посредник је у решавању свих њихових захтева у најкраћим роковима. Инвеститор најављује проширење и доградњу постојећег објекта у источном делу парцеле на чему ће се радити у наредном периоду уз подршку Канцеларије.

У току 2021. године Канцеларија за локални економски развој наставиће да пружа подршку инвеститору у решавању текућих проблема, као и да иницира проширење постојећих активности, али и стварање услова за диверсификацију постојеће производње, укључивање постојећих малих и средњих предузећа (МСП) у ланце добављача инвеститора, остваривање сарадње на промоцији инвестиционих потенцијала града Ниша.

5. XINGYU Automotive Lighting

Инвеститор из Кине планира производњу ЛЕД расвете фарова за познате аутомобилске произвођаче. Вредност greenfield инвестиције износи 30.000.000,00 € а планирано је запошљавање до 1.000 радника у току петогодишњег периода.

Грађевинска дозвола за изградњу фабрике је издата у марту 2020. године када су званично и отпочели радови на изградњи. Током 2020. године Град Ниш и Канцеларија за локални економски развој су координисали и управљали овим пројектом који је у фебруару 2020. године Закључком Владе Републике Србије проглашен пројектом од националног значаја. Закључком Владе РС реализована је недостајућа инфраструктура у току 2020. и изграђена неопходна трафо станица 35/10кV што је омогућило прикључење ове фабрике али и оспособило ширу индустријску зону која би омогућила долазак других потенцијалних инвеститора на овом подручју.

Град Ниш је у року је изградио недостајућу инфраструктура на локацији, инвеститор је у завршио објекат и у фази је пробног рада. Почетак производње планира се почетком октобра 2021. године.

У наредном периоду током 2021. очекују се активности на даљој подршци реализације овог пројекта. У току је решавање имовинско – правних односа за остали део комплекса јер инвеститор планира реализацију друге фазе. Канцеларија за локални економски развој - Сектор за подршку улагањима и унапређење пословног окружења наставиће да ради на свим активностима како би се пројекат реализовао и започела производња, у сарадњи са Националном службом за запошљавање помогла око запошљавања грађана и створили сви услови за почетак реализације друге фазе.

6. Spintec Precision

Инвеститор "Spintec Precision" из Хонг Конга започео је производњу металних делова и зупчаника за потребе компаније "Johnson Electric".

У комплексу фабрике "Јастребац" инвеститор је у поступку лизинга изнајмио складиште површине 1.250 м² са припадајућом земљом на две године са могућношћу продужетка и куповине објекта и земљишта.

Вредност инвестиције је 6.600.000,00 € а реализоваће се у III фазе.

I – II фаза: опремање локације и реконструкција - изнајмљивање постојећег објекта.

III фаза: изградња додатних 3.000 м² за проширење капацитета.

На основу апликационог формулара одобрене су субвенције у вредности од 480.000,00 €. Планирано је запошљавање 100 радника у I фази, а производња је започела у I кварталу 2019. године.

У наредном периоду, очекује се израда пројекта парцелације према важећем урбанистичком плану и реконструкција постојеће и изградња недостајуће инфраструктуре унутар комплекса као и проширење капацитета и упошљавање нове радне снаге (тренутно инвеститор запошљава 75 радника).

7. Fazi D.O.O.

Домаћа компанија за производњу електронских уређаја, софтверских производа и ЛЕД дисплеја. Послују у радној зони Север, у објекту који је у својини компаније.

Инвеститор је, због проширења капацитета, формирао нову грађевинску парцелу пројектом препарцелације, израдио пројектно – техничку документацију и прибавио све неопходне дозволе за реконструкцију и доградњу постојећих објеката а у наредном периоду очекује се реализација пројекта.

Инвеститор планира да у току 2021. године упосли 50 IT инжењера.

Вредност инвестиционих радова: 500.000,00 до 1.000.000,00 €.

8. Милшпед

Домаћа компанија "Милшпед" планира у наредном периоду изградњу логистичке развојне зоне на аеродрому и интермодалног логистичког центра.

Вредност инвестиције оквирно износи 12.000.000,00 €.

Компанија у свом власништву има више катастарских парцела југозападно од аеродрома према Поповцу где је формирала комплекс. Инвеститор је кофинансирао израду Плана детаљне регулације за предметно подручје који је јануара 2020. године усвојен, израдио урбанистички пројекат, прибавио дозволу и отпочео са радовима на реализацији I фазе.

Пројекат ће се реализовати у три фазе:

- Изградња интермодалног терминала за контејнере (I фаза),
- изградња магацинског простора од 15.000 м² (II фаза),
- изградња складишног простора од 15.000 м² са колосеком (III фаза).

Током 2021. године очекује се даље спровођење плана и издавање неопходних дозвола за изградњу II фазе.

9. Delta Real Estate

Полагањем камена темељца у фебруару прошле године, отпочела је изградња модерног тржног центра "Delta Planet" површине 40.000 м², као и објеката за пословање и становање на простору бившег комплекса "Ниш експрес".

Инвестиција, вредна 60.000.000,00 €, радови су окончани а објекат је отворен 22.априла 2021.године.

Инвеститор је, на име доприноса за уређење градског грађевинског земљишта, Граду уплатио износ од око 200.000.000,00 динара.

У комплексу тржног центра на суседној парцели у току су и су радови на изградњи супермаркета.

У току је измена урбанистичког пројекта а након усвајања инвеститор ће отпочети прибављање неопходне документације за изградњу стамбено – пословних објеката на преосталим парцелама које у су у склопу комплекса. Почетак изградње и реализација се очекује 2022. године.

10. Clean Earth Capital

Америчка компанија CLEAN EARTH CAPITAL реализује пројекат изградње станова за припаднике снага безбедности према Уговору и Анексу уговора са Министарством одбране Републике Србије и Града Ниша. Део пројекта је реализован - три ламеле са стамбеним јединицама (око 7.000 м²) и партерним уређењем су, према Уговору, у својини Града Ниша, а у наредном периоду планира се пренос истих на Министарство одбране, као и даља изградња према утврђеној динамици.

Инвестициона вредност пројекта "Нови Ниш" је 167.000.000,00 €

До сада, инвеститор је уложио више од 9.000 000,00 €.

Такође, инвеститор је прибавио неопходне дозволе за остале ламеле чија је изградња у току. На основу Уговора и Анекса уговора, инвеститор има обавезу да испоручи Граду 21.000 м² бруто грађевинске површине стамбеног простора.

Инвеститор је прибавио дозволе за изградњу других садржаја у оквиру комплекса и то за тржни центар и пословну кулу.

У децембру 2019. усвојене су пете измене и допуне Плана генералне регулације општине Палилула - прва фаза чиме су се створили бољи услови за регулацију саобраћаја изградњом два кружна тока и проширење улице Војводе Путника која тангира овај комплекс што ће бити реализовано у наредном периоду.

11. Мотел Наис

Инвеститор је завршио прву фазу - реконструисао постојећи објекат и отпочео са радом.

Инвеститор (конзорцијум) и Град Ниш финансирани су израду Плана детаљне регулације туристичко - рекреативног комплекса "Наис I и II" (вредност: 2.500.000,00 динара).

Укупна вредност инвестиције је 18.000.000,00 €.

Очекује се даља реализација пројекта II фазе по урбанистичком плану, а планирано је да Канцеларија за локални економски развој пружи подршку у реализацији II фазе али и решавању текућих проблема у пословању (рад на бољој организацији јавног превоза, изградњи аутобуских стајалишта, боље организације саобраћаја).

12. XXXL Lesnina & Momax

Компанија послује у области трговине и пословања. Инвестиција се односи на изградњу пословно - трговинског објекта. Вредност инвестиције 15.000.000,00 €.

Инвеститор у свом власништву има земљиште северно од "ЕКО" пумпе које належе на Булевар Николе Тесле.

Површина планираног објекта је око 30.000 м².

Урбанистички пројекат за урбанистичко - архитектонску разраду локације за изградњу пословно - трговинског објекта на Булевару Николе Тесле усвојен је и потврђен 30.01.2019. године. У току 2020. године инвеститор је завршио процес провођења парцелације и уписа у Републички геодетски завод и решио имовинске односе.

Након реализованог објекта у Новом Саду и завршетка радова на објекту у Београду, у 2021. години очекују се активности на прибављању свих неопходних дозвола за изградњу објекта и израда техничке документације. Почетак изградње планиран је за 2022.годину.

13. Casa Grande

Домаћа компанија "Casa Grande" после 20 година на тржишту и изградње малопродајног објекта на Булевару Св. Цар Константин је након усвојеног урбанистичког пројекта од стране стручне Комисије за планове града Ниша, прибавила све неопходне дозволе за изградњу и изградила магацински објекат површине 1.500 м² на парцели од 22 ара. Компанија се бави производњом и продајом намештаја.

Вредност инвестиције је 50.000.000,00 динара.

Објекат је крајем 2019. године изграђен и прикључен на комуналну инфраструктуру а у првом кварталу 2020. године објекат је добио употребну дозволу.

Инвеститор у 2021. години планира проширење капацитета, прибављање документације и изградњу новог објекта на новој локацији. КЛЕР ће и овој инвестицији пружити сву потребну подршку.

14. OIP doo, IT подршка осигуравајућим кућама и консултантске услуге

Компанија је пословала од новембра 2017. године у склопу некадашњег комплекса ЕИ Ниш у објекту DAREX - а. Инвеститор је изградио објекат, добио употребну дозволу и отпочео са радом 2020. године. Вредност инвестиционог пројекта је 1.000.000 евра а инвеститор планира запошљавање 190 радника пре свега из области IT сектора.

У току 2021. године Канцеларија ће пружити подршку компанији у реализацији уређења околине објекта и изградње игралишта за децу.

15. DMV

Домаћа компанија која послује у објекту старог Монопола.

Компанија се обратила Канцеларији за локални економски развој ради пружања подршке у решавању имовинско – правних односа и уписа у Републичком геодетском заводу – Служби за непокретности Ниш, а заинтересована је за проширење капацитета у виду greenfield или brownfield инвестиције.

16. QUALIS Electronics – SIE

QUALIS Electronics д.о.о. заинтересовано је за изградњу фабрике на greenfield локацији у индустријској зони Доње Међурово у Нишу (локација бившег инвеститора Dytech из Италије). Са власником бившег инвеститора, фирмом Sumi Rico Јапан инвеститор је

сачинио предуговор чиме је потврђена намера за инвестицију у објекат површине 9.253,21 м².

За реализацију инвестиције је неопходно земљиште које је у власништву Града у индустријској зони Доње Међурово у Нишу (локација бившег инвеститора Dytech из Италије) површине 25.827 м² без накнаде или по повољнијој цени од тржишне како би инвестиција била економски исплатива, а Граду Нишу, са друге стране, донела беневит кроз новог послодавца који ће обезбедити додатно запошљавање и приходе. Уз земљиште, потребна је и сва недостајућа инфраструктура и дозволе како би се отпочело са изградњом објекта. На седници Градског већа, фебруара 2020. године, усвојен је Закључак којим се наложило Канцеларији за локални економски развој да у сарадњи са инвеститором уради предлог Елабората о отуђењу грађевинског земљишта у јавној својини без обавеза плаћања накнаде, након чега следи евентуално усвајање на Скупштини Града. Инвеститор се писмом о намерама обратио Градоначелници Ниша, Канцеларији за локални економски развој и надлежној Управи за имовину и одрживи развој а у наредном периоду следи решавање имовинско – правних односа као и подршка реализацији пројекта.

17. БК Тесла

Инвеститор БК Тесла потписао је са Градом Меморандум о разумевању 23.01.2020. године.

Компанија је изразила заинтересованост за више локација које су у својини Града Ниша а посебно жели да инвестира у локацију "Лозни калем" у Нишкој Бањи која је инфраструктурно опремљена и изгради пословно-туристички центар, са садржајем сајамско–трговинске, спортско-рекреативне и стамбено–резиденцијалне намене у пратњи постојећих бањских садржаја.

Очекују се даљи кораци у реализацији овог пројекта током 2021. године.

18. SUPERNOVA

Аустријска компанија која у својини поседује око 31.590м² земљишта на углу Булевару Никола Тесла и Булевару Хероја са Кошара.

Инвеститор је Писмом о намерама изразио заинтересованост да изградњу тржног центра. Вредност инвестиције је процењена на 12 милиона евра а планирано је запошљавање 400 радника, индиректно до 1.000.

Жеља инвеститора је да изврши размену или купи земљиште које је у својини Града Ниша како би формирао јединствени комплекс.

Инвеститор је у складу са Планом генералне регулације израдио урбанистички пројекат са предлогом парцелације који је од стране стручне Комисије за планове усвојен.

Октобра 2020. године инвеститор се обратио Градоначелници Ниша као и надлежној управи за имовину са намером да са Градом започне преговоре око решавања имовинских односа у складу са законским прописима који уређују ову област.

Инвеститор је израдио пројекат парцелације за комплекс који ће у наредном периоду предати Републичком геодетском заводу на провођење.

Очекују се током 2021. године даље активности инвеститора као и Града Ниша на реализацији овог пројекта.

19. PHILLIP MORRIS

По захтеву компаније Phillip Morris образован је тим за пружање стручне помоћи улагачу у реализацији нових инвестиција. Административно – техничку подршку овом тиму пружаће Канцеларија за локални економски развој. Град Ниш и компанија Phillip Morris већ су разговарали о плановима Града који тангирају комплекс, као и о плановима компаније за даљи развој у Нишу.

Планирано је да у 2021. години Канцеларија за локални економски развој ради на решавању текућих проблема у пословању, као и да се, кроз заједничке састанке обеју страна, дође до решења за реализацију планова, како Града, тако и компаније.

20. OLIMPIAS/BENETTON

Планирано је да у овој години Канцеларија за локални економски развој и пројекте пружи подршку решавању вишегодишњег нерешеног статуса својине над земљиштем у комплексу инвеститора (поступак конверзије), али и на охрабривању за проширење постојећих активности и решавању текућих проблема у пословању.

4.3.5. Потенцијалне инвестиције

Канцеларија константно преговара са потенцијалним инвеститорима који разматрају Ниш као место за реализацију свог улагања:

- **Инвеститор из Холандије - CTP INVEST**

Компанија се бави развојем и изградњом индустријских објеката, логистичких паркова и земљишта и у Србији има неколико реализованих пројеката. У завршним је преговорима за куповину земљишта за изградњу у нашем граду и довођење клијената (интернационалних компанија) који би се бавили производно - пословним и логистичким делатностима за чије потребе изграђују модерне објекте за рентирање. Инвеститор жели да реализује пројекат који би се састојао од изградње више објеката укупне површине 60-70.000м². Канцеларија ће у наредном периоду пружити пуну подршку и прикупити све информације о неопходној инфраструктури која је потребна инвеститору како би започео реализацију пројекта.

- **Инвеститор из Кине – KAIHZONG**

Заинтересован за покретање производње комутатора, лагера, вијачне робе и малих зупчаника за аутомобилску индустрију. Приликом посете Нишу, инвеститор је обишао brownfield локацију и добио све потребне информације у вези са пословањем у Србији.

- **Потенцијални инвеститор из Италије**

Заинтересован за greenfield локацију од 3 ха, а потенцијално brownfield закуп или куповину уз могућу реконструкцију постојећег објекта. Планиран број запослених је 100 радника.

Планирана реализација пројекта – изградња објекта у три фазе:

I фаза 3.000 м²

II фаза 6.000 м²

III фаза 10.000 м²

Инвеститор је обишао неколико локација на територији Града и добио све неопходне информације од стране Канцеларије за локални економски развој.

- **Потенцијални инвеститор из Немачке - SrbTec**

SrbTec је компанија из Ниша која је испостава Немачке компаније из Дрездена. Баве се производњом роботизованих система са камерама које се користе у различитим сферама.

У преговорима су за brownfield локације са више власника, а Канцеларија за локални економски развој пружа подршку евентуалној реализацији пројекта.

- **Потенцијални инвеститор из Грчке**

Потенцијални инвеститор са Крита из области прехранбене индустрије, заинтересован за отварање фабрике за производњу и дистрибуцију својих производа - посебно печеног хлеба у нашем граду.

Започети су преговори око формирања асоцијације и сарадње Града Хане на Криту и Града Ниша као и реализација потенцијалне инвестиције.

Представници инвеститора су обишли локације и посетили локалне фирме које се баве производњом хлеба.

- **Потенцијални инвеститор из Мађарске**

Након посете делегације Града Ниша Кечкемету, уследила је узвратна посета делегације заменика Градоначелника Града Кечкемета, председника Привредне коморе са привредницима и декана Универзитета.

Планирани су разни облици научно технолошке сарадње са различитим облицима улагања у наш град.

- **Потенцијални инвеститор из Турске - DT technology group**

Компанија из ИТ сектора. Обављено више састанака и договорени кораци о повезивању и даљим разговорима о могућим облицима сарадње нарочито са РПК и Научно – технолошким парком. Планиран и састанак у Влади Србије.

- **Потенцијални инвеститор из Турске - Aslanyapi**

Потенцијална инвестиција из Турске. Инвеститор заинтересован за изградњу стамбено – пословног комплекса поред Нишаве али и на другим локацијама.

Инвеститор је доставио идејно решење и представнике Града упознао са плановима.

За реализацију инвестиције неопходно је прилагодити урбанистичко-планске услове и решити имовинске односе како би се реализовала инвестиција.

- **Потенцијални инвеститор из Француске**

Град Ниш посетили су представници компаније из Француске која је заинтересована за отварање фабрике. КЛЕР је организовала састанак, обилазак потенцијалних локација и посету инвеститору који успешно послује у Граду Нишу, као и посету НТП Ниш.

- **Потенцијални инвеститор из Италије**

Заинтересован за производњу прехранбених производа-тестенине. Остварени први контакти, током наредног периода очекује се конкретизација у вези реализације brownfield инвестиције од око 500 квадратних метара (производни део, магацински и хладна плусна комора) са могућношћу проширења капацитета.

- **Потенцијални инвеститор из Русије**

Инвеститор заинтересован за третман отпада. Канцеларија је инвеститору пружила све информације које је потраживао, а у вези са реализацијом brownfield инвестиције од 1000 квадратних метара на парцели од максимално 3 хектара у близини пруге. Инвестиција је вредна милион евра, а потенцијални број запослених минимум 50. Очекују се даљи кораци у вези са реализацијом инвестиције коју КЛЕР прати у сарадњи са Развојном агенцијом Србије.

V СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА

Одлуком о буџету Града Ниша за 2021. годину ("Службени лист Града Ниша", број 114/2020), Финансијским планом за реализацију свих мера и активности планирана су средства у буџету Града Ниша.

За реализацију мера предвиђена су следећа средства:

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 370, економска класификација 454 - "субвенције приватним предузећима", планирана су средства у износу од 15.000.000,00 динара, за доделу бесповратних средстава.

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој и пројекте, позиција 368, економска класификација 424 – „специјализоване услуге“, планирана су средства у износу од 2.687.000,00 динара за реализацију Форума напредних технологија.

- У оквиру раздела 11, који се односи на Канцеларију за локални економски развој, на позицији 373; економска класификација 464 - Дотације организацијама за обавезно социјално осигурање, за реализацију пројеката са тржиштем рада одобрена су средства у износу од 34.000.000,00 динара.

VI ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПРОГРАМА ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА ЗА 2021. ГОДИНУ

Преглед очекиваних ефеката по мерама:

6.1. Подстицање конкурентности

6.1.1. Мером подршке за ММСПП у виду државне помоћи мале вредности биће подржано око 200 привредника, што ће имати ефекте на унапређење конкурентности кроз:

- унапређење пословања и развој нових производа,
- увођење иновативности у процес производње,

6.1.2. Организацијом 6. Форума напредних технологија вршиће се повезивање образовних институција са производним фирмама у сектору напредних технологија. Ствариће се услови за успостављање ланаца снабдевача великих, присутних компанија у Нишу и сектора ММСПП-а у циљу економског развоја, привлачења нових инвестиција и промоције града и региона и јачање овог сектора као конкурентног и перспективног дела привреде.

6.1.3. Доделом награда најуспешнијим компанијама вршиће се промоција предузетништва и најуспешнијих фирми које послују у нашем граду, уз напомену да се награде додељују на основу званичних података, као и на основу предлога релевантних институција и удружења.

6.1.4. Инвестицијом у јачање капацитета индустрије напредних технологија –радом НТП-а и ламеле Електронског факултета у Нишу стварају се квалитетни услови за унапређење иновативности и конкурентности привреде у граду и региону.

6.1.5. Сертификацијом града Град Ниш добија прилику да се позиционира као најнапреднија ЈЛС у региону, чиме ће се квалификовати за подршку националних и међународних институција и донатора.

6.1.6. Промоцијом расположивих средстава за подстицање конкурентности из националних и међународних извора финансирања вршиће се подршка економском развоју путем широког спектра услуга. КЛЕР ће пружати стручну помоћ у промовисању мере.

6.1.7. Унапређење и промоција туристичких потенцијала Града Ниша- унапређење туристичке инфраструктуре и објеката у циљу унапређења конкурентности града у области туристичких дестинација и повећања туристичког промета.

6.1.8. Подстицање развоја пољопривреде - модернизација пољопривредне производње и јачање производне конкурентности, повећање квалитета производње, увођење нових технологија и иновација, очување производње традиционалних производа...

6.1.9. Нефинансијска подршка почетницима у пословању, коју спроводи Акредитована Регионална развојна агенција Југ, кроз пружање саветодавних услуга, обуке и менторинг, унапредиће потенцијале привредника и допринеће постизању бољих пословних резултата.

6.2. Подстицање запошљавања

Реализацијом ове мере биће омогућен пораст броја (само)запослених лица, броја лица са успешно положеним стручним и приправничким испитом оспособљеним за посао, броја новозапослених након истека субвенција, као и запошљавање особа са инвалидитетом под посебним условима.

